

Telefon: (416) 530-4222
Sportovní zpravodajství
a záznamník: (416) 530-0202
Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

(Registration/Sales Agreement # 10 121)

Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním rohu štítku!

Cena 1 \$

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No.14.-15.

(93.-94.)

Vol. 5.

satellite

1-416

Thursday,

July 27,

1995

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Hospůdko, hospůdko...

Kdyby sem chodil Josef Švejk namísto ke Kalichu, nemohl by o něm pan Hašek napsat tak slavnou story. Kdyby sem chodil Bretschneider, mohl postavit slavnou story na mnohem závažnějším deliktu než je pouhé konstatování o podobaném mocnářově tváři. Místní hostinský F. Š., c. k. šikovatel v záloze, totiž v této vypjaté dějinné chvíli spáchal nanejvýš odsouzenihodný teroristický čin proti samotné hlavě c. k. mocnářství. Jak praví zdejší pamětní nápis umístěný pod podobiznou dobromyslně se usmívající a nic z hrůzných událostí nadcházejících netušící oběti: Po vypuknutí světové války místní hostinský Eduard Šrám, c. k. šikovatel v záloze, hodil v rozčilení 26. 7. 1914 (v těchto dnech si připomínáme 81. výročí, pozn. redakce) pušlitr na obraz Františka Josefa se slovy: „Ty lumpe, ty můžeš za všechno neštěstí, které nás tu čeká.“ Rána je dosud viditelná. Sousedé vzpomínají.

Jelikož o dalším osudu hrdinného a zároveň nezodpovědného hostinského není více známo, dovoluji si předpokládat, že si po svém (zlo)činu dále hleděl pípy a byl oslavován ponejprv skrytě, po převratu pak otevřeně coby národní hrdina. Podstatné však je, že pradávna událost tato založila tradici, kterou by mnohá pohostinská zařízení země koruny české mohla naší restaurače jen závidět.

Možná, že se jí vyrovnají i svou útulností a prostředím vpravdě domácím. Možná, že leží také na konci světa, kde končí civilizace i moc státních a stranických aparátů, ale to vše je na naší hospůdku stále málo. Přesto věřím, že nebyla jediná, která jsi dokázala přijímat i neznámé hosty v zablácených kanadách a US-kou na hřbetě se samozřejmou důvěrou, jež snad mohla pramenit jen z jakési mystické představy, že ten, kdo by nebyl této důvěry hoden, promění se již ve dveřích v solný sloup, nebo zbáběle prchne jako ďábel před svěcenou vodou. Ať tak či tak, pocestný se rázem octnul ve společnosti svobodných lidí, kde neplatila politická tabu a kde navykla opatrnost vyvolávala skutečný smích.

Naproti tomu, až neuvěřitelně samozřejmě bývala prostá upozornění domorodců na místní škodnou, které se přece jen občas jakýmsi zázrakem podařilo překročit zakletý práh. V takovém případě jsme si ji prohlíželi jako nějaké exotické zvíře. Věk také nemívalo dlouhého stání a brzy bylo po podívané.

V našich vzpomínkách obohacují toto antivirové klima, jako by samo o sobě k plné radosti nestačilo, navíc zážitky dočista kulturní. Svůj azyl tu totiž nacházeli folkové, a bluesovi kouzelníci, aby osvěžili vzácnými doušky svobody, otevírali svou muzikantskou duši především k potěše sobě samým, ale i přísedicím. A tak jen majestátné hlavy jelenů nad nimi, zdobené větve parozí a nastrčenými cigaretami v mordě, zůstávaly netečné a chladné vůči voňavým hudebním lahůdkám a bujarému veselí tohoto vroucího kotle.

...

To vše se odehrálo již dávno, kdysi dávno v politickém pravěku. Kterak nepatrně se jeví tehdejší droby svobody proti její dnešní nabídce, dokonce někdy označované jako břemeno. Tak nepatrně, že by mohly být jednoduše smeteny jako by nikdy neexistovaly. A to by byla škoda. Nejen kvůli té naší s léty stále více hýčkané nostalgii. Vždyť moci veřejně a bez obav jednou za čas explodovat se slovy, že císař pán je vůl, a ke všemu korunované nebo že generálního tajemníka nelze oškubat, protože svině nemá peří, je za určitých politických poměrů příležitost vpravdě nenahraditelná v onom potvrzení schopnosti překonat, byť jen za určitých příznivých okolností, tu začarovanou bariéru strachu a nenahraditelná v onom jedinečném pocitu radosti z prožitého okamžiku svobody, byť je to jen u mokrého stolu.

Tam, kde lze toto vše prožít, vzniká navzdory bouřím a útesům a zrádným proudům v okolí ostrůvek naděje s majákem na hospudě, kde občerství i žízňivé po svobodě. Všem, kteří byli tenkrát v Machovské Lhotě u toho, všem, kteří to nezakazili, budiž chvála na věky věků. Amen.

Miroslav Petr-Hradec Králové

Předseda zahraničního výboru parlamentu dr. Jiří Payne používal v Torontě vypůjčené prodloužené ruky k držení telefonního sluchátka. Sám osobně se však nepovažuje za prodlouženou ruku parlamentu.

DVĚ NÁVŠTĚVY Z PRAHY

V těchto dnech strávili v Torontě část své dovolené dva představitelé českého politického života: dr. Jiří Payne, předseda zahraničního výboru českého parlamentu a ing. Pavel Novák, vedoucí občanského oddělení kanceláře prezidenta republiky pro oblast vzdělávání, kultury a sociálních věcí. Dr. Payne se dokonce setkal s krajany na neformální schůzce v Hospodě u Vlastičky. Po úvodním představení, kdy se návštěvníci dověděli, že jeho dědeček byl americkým diplomatem, který působil v Praze a Payneův otec vyrůstal v Baltimoru a že on sám vystudoval jadernou fyziku, ale nikdy nemohl pracovat ve svém oboru se rozjel tvrdý dialog, kdy obě strany zaujaly své pozice. Dotazy se také týkaly předchozích výroků dr. Payna, které se dotýkaly emigrace. Skutečností je, že v mnoha konfliktech šlo spíše o nedorozumění a někdy o špatnou interpretaci v tisku, popřípadě o vytržení určitých pasáží z kontextu. Na druhou stranu se zviditelnily konkrétní případy, které jsou díky současným zákonům na hranici porušování lidských práv. Stále zřetelněji se ukazuje, že hlavním problémem je zákon o občanství. Objevil se dokonce případ, že někdo byl téměř celý život „omylem“ československým občanem,

nyňi když žádal o české občanství se na tento omyl „přišlo“ a aby mohl české občanství získat, musel by se zříci kanadského. Zákon o občanství znemožňuje lidem, kteří získali občanství po 31. prosinci 1992 odstěhovat se zpět a na navrácení občanství musí čekat dalších pět let. V případě, že se chtějí vrátit musí dokonce hledat sponzora. Krajani bez občanství se musí policejně hlásit. I podle nového devizového zákona nemohou mít obyvatelé ČR v zahraničí konto, což se týká také penzijního fondu RRSP, z kterého jsou zde důchodci navyklí čerpat. Další problémy jsou s tím, že musí žádat o případné pracovní povolení. Vrcholem byrokracie je, že žádost o pracovní povolení musí cizinci vyplňovat v češtině, což je obzvlášť ironické u mladých lidí, kteří jedou do ČR učit angličtinu.

Tím se neříká, že chyba je pouze na české straně. Například problémy s vízy mají i čeští občané při návštěvě Kanady na Kanadském velvyslanectví. Částečné zmírnění problémů by se mohlo odstranit zrušením vízové povinnosti. Inženýra Pavla Nováka jsme se zeptali na několik otázek, které se týkaly jeho poznatků, ze života krajanů.

Inženýr Novák: Měl jsem několik zajímavých setkání a vidím, že spolupráce mezi lidmi venku a doma je poměrně dobrá. To neznamená, že se nemůže cokoli zlepšit nebo spolupráce rozšířit.

ABE: Jaké další akce se v ČR ve spolupráci s krajany chystají?

PN: Jsem zároveň místopředsedou Společnosti pro vědu a umění a na příští rok (zhruba začátkem července) připravujeme Kongres, na kterém půjde o dialog mezi lidmi doma a venku.

ABE: Kde se budou tyto akce konat?

Pokračování na str. 2

Dnes dvojčíslo

Legenda exilu Jiří Včelář Kotas vydával kdysi v Ottawě bulletin *Československá cesta*. Nejprve vyšlo první číslo, po nějaké době dvojčíslo, trojčíslo. Sametová revoluce ho zastihla v okamžiku, kdy se dopracoval k šestičísli. My se zatím nechystáme pokračovat v tomto trendu a nepřipravujeme na březen roku 1997 čtyřlístek, ale vzhledem k prázdninám, dovoleným a jiným kratochvím vyjde příští číslo 24. srpna 1995. Naším čtenářům přejeme příjemné prožití léta.

A. Březina

VIDEO EL CANADA LTD.
ve spolupráci s ČSK uvádějí
ve čtvrtek 3. srpna 1995 ve 20 hod.
v hospodě U Vlastičky
(632 Queen St. W., Toronto)
ONE NÁROŽNÝ SHOW

hraje

Petr Nárožný

člen Činoherního klubu - Praha
Informace na čísle: (416) 504-0870

Další vystoupení P. Nárožného

Neděle 30. července 1995 - Detroit (Bar U Marušky)

Neděle 6. srpna 1995 - New York (Zlatá Praha)

Úterý 8. srpna 1995 - New York (Zlatá Praha)

Čtvrtek 10. srpna 1995 - Montreal (Dům Kard. Berana)

Pátek 11. srpna 1995 - Scarborough (Masaryktown)

Neděle 13. srpna 1995 - St. Jacobs (Maple Leaf)

Středa 16. srpna 1995 - London

satellite 1-416

Contract # 461768
(Registration/Sales Agreement # 10 121) -
P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto
CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE
P.O. Box 176, Station "E",
Toronto, Ont. M6H 4E2
Toronto: Telefon: (416) 530-4222
Denní zpravodajství
a záznamník: (416) 530-0202
Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@lo.org

Praha - Tel.: (422/02) 77 74 76,
Tel./Fax/Záznamník: 77 09 29
Aleš Brezina - redaktor;
Advertising rates:
1.30 CDN \$ per line/col.
(15.60 per inch/col.)
Předplatné: v Kanadě \$ 22-
pro ostatní svět \$ 30-.
Adresa v ČR:
ABE/Hombre, P.O.Box 32,
108 00 Praha 10.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Duchovní Martin Aláč. Pívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00. Středeční biblická hodina v 19:30, tel.: (416) 767-2027 nebo (905) 454-4610.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres, Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: Farář: V. Dančo S.J. a P. Záhoranský S.J., tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolícké bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice (Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

ČRIEPKY

V osemdesiatych rokoch som - priznávam - chodieval na verejné stranické schôdze. Neraz, nedva sa tam veľmi vážne a úplne otvorene riešili všakovaké dôležité veci. Napríklad malomeštiacke prežitky ako **korupcia, protekcia, úplatkárstvo**, javy to pre socialistickú spoločnosť navyšujú škodlivé... Na našej fakulte ani na celej univerzite ich viac tolerovať nebudeme. Vedenie sa rozhodlo **nekompromisne proti nim bojovať**, rečník súdruh dekan prof. PhDr. R. Š., CSc., ktorý a ktorého rodina sa v predchádzajúcu zimu hriala v elegantných veľúrovňových kožuchoch ušitých "zo zvyškov" tureckých koží, takže taký kožuch nevyšiel na viac ako obed pre dvoch v II. cenovej skupine. A preto dôrazne žiadam každého učiteľa fakulty, aby mi bezodkladne oznámil každý pokus o protekciu, o ktorý by ho žiadal ktorýkoľvek pracovník fakulty... Sväté to slová, nie?

A o pár dní mi v pracovni zvoní telefón a Vierka P., že nech sa nehnevám, že vyrušuje, ale že ide o takú háklivú vec, že totiž dcéra jej kamarátky z najlepších... že tá dcéra má u mňa dnes skúšku a že mala problémy, je v ťažkej situácii... atď... atď... ale mne sa niečo nevidí na Vierkinom tóne, na jej dikcii, mám akési tušenie, a tak vetim, počula si predsa súdruha dekana na verejnej stranejkej schôdzi... a Vierka že počula, ale je to dcéra dobrej, najlepšej kamarátky... Počula si súdruha dekana - a ty si tuším dokonca aj v strane... - prepáč, Vierka, ale ja to budem musieť súdruhoví dekanovi ohlásiť, nehnevaj sa, ale musím, pretože protekcia, ten malomeštiacký prežitok, škodí našej spoločnosti...

Popoludní, keď som prišiel do štábnej fakultnej budovy, čakal ma Vierkin odkaz, ale skôr, ako som ho stihol prečítať, bola tu Vierka osobne... a moje tušenie sa potvrdilo: paralelnú linku, z ktorej Vierka telefonovala, držal súdruh dekan osobne.

Aj táto príhoda posilnila fám, že "za mnou niekto musí byť"... Bolo nás (z mladcov) na fakulte šesť, sedem statočných, spravodlivých, boli sme šiesti, siedmi, za ktorými "niekto stál", ktorí sme v sebe mali kus hrdosti a pedagogickej dôstojnosti, hoci podvoliť sa, zaradiť sa do všeobecných noriem, konať "ako sa konalo", to sme mohli mať pokojnejší, pohodlnejší, bezstarostnejší život - pokojný život (občanov druhej kategórie).

M. V., jednému zo "spravodlivých", sa však socialistická schizofrennosť v československom balení napokon aj tak

prejedla, a tak sa presunul, najprv na kopčeky, potom až za mláku. Dnes je profesorom jednej americkej univerzity.

Na amerických univerzitách sa študenti hodnotia kreditmi. Na konci semestra som si teda zrekapituloval prácu svojich študentov a každého som ohodnotil príslušnými kreditmi, ktoré som im oznámil.

A o pár hodín mi zvoní telefón a môj tunjaší tuteur, že sa musíme bezodkladne stretnúť a porozprávať sa o mojom hodnotení, o tých kreditoch, lebo... a pretože... a tak... a stretli sme sa a povedal mi a vysvetlil mi a prešli sme všetky testy, ktoré študenti písali, prediskutovali sme kritériá, ktoré som aplikoval... pokojne, vecne, dvoj-trojhodinovo... objektívne... a ja som sa v duchu strašne rehoval, lebo môj tuteur sa vyplašil z veľmi prostého dôvodu, o ktorom (pochopiteľne) pomlčal: jednému študentovi som totiž navrhol (tuším) B, študentovi, ktorého manželka tu má isté nezanedbateľné postavenie, takže ten študent - *pozri, ako dobre pracoval* - by mal mať A+... a ja som zľavil, upravil som hodnotenia všetkých študentov k lepšiemu, aby mal dotýčný potrebný kredit, jednoducho som vyhovel svojmu tunajšiemu tutorovi M. V., kedysi jednému z bratislavských spravodlivých, ktorý sa tam vzpíeral, hoci inak mohol žiť pokojný život, ktorý sa tu - v Amerike - nevzpiera, aby mal pokojný život...

Napokon - kto by mal chuť pred päťdesiatkou vstupovať do tretej rieky? (Ak vôbec nejaká iná rieka na tomto svete je...)

Braňo Hochel

P. S.

Roku 1979 ma menovali do skúšobnej komisie prijímacích pohovorov na Filozofickej fakulte UK. Keďže som odmietol vyplniť skúšobné protokoly ceruzkou (hoci sa tak malo robiť), nasledujúcich šesť či sedem rokov som mal počas prijímačiek fraj.

Roku 1994 mi na University of Pittsburgh povedali, že kreditné protokoly sa majú vyplniť ceruzkou (aby to kompjuter mohol čítať). A ja som ich vyplnil ceruzkou.

Napísané v decembri 1994, odoslané v júni 1995.

DVĚ NÁVŠTĚVY Z PRAHY

Pokračování ze str. 1

Ing. Pavel Novák

PN: Zatím podle jednání ve Washingtonu 24. června 1995 by se mělo setkání konat v Brně a rovněž v několika městech v jižních Čechách. Nad posledními dvěma kongresy převzal záštitu i prezident Havel, takže atmosféra pro toto setkání je velmi příznivá. Zároveň bych chtěl poděkovat za velmivstředné přijetí, kterého se mně dostalo zde v Torontě a doufám, že oboustranný zájem bude pokračovat.

Jsou tedy otázky, které je zapotřebí řešit a skutečnost, že dr. Jiří Payne i ing. Pavel Novák věnovali část své dovolené tomu, aby se o problémech krajanů dověděli by mohla vést k mírnému optimismu. Doufáme, že tento optimismus nezlikviduje byrokratický plevl dříve než zapustí kořeny.

Aleš Brezina

Sluha dvou pánů v
Clevelandu

Národní divadlo z Prahy hostovalo ve dnech 9.-11. června 1995 v Cleveland Play House na pozvání International Theatre Exchange. Režisér Ivan Rajmont nastudoval Goldoniho komedii *Sluha dvou pánů*, která byla přijata americkým obecnstvem s nadšením. Hra byla uvedena v češtině a anglicky mluvící obecnstvo mělo sluchátka s anglickým překladem. V hlavní roli Truffaldina vystoupil známý herec Miroslav Donutil, původně z brněnského divadla „Na provázku“. To, co předvedl těžko popsat slovy, něco neskutečného. Clarice hrála Barbara Kodetová a Beatrice Miluše Šlechtová. Američtí diváci se skvěle bavili, i když překlad nebyl vždycky nejpřesnější (například slovní hříčky).

Na představení do Ohia se vypravilo i několik členů Nového divadla v Torontě. Mluví skupiny Pavel Král si přátelsky pohovořil s režisérem a uměleckým šéfem činohry Národního divadla Ivanem Rajmontem, který umožnil herci Václavu Postráneckému hostovat v Torontě při představení Gogolovy komedie *Ženitba*, kterou Nové divadlo uvede začátkem letošního prosince.

Dada

Lúčnica v Torontě

V pondelok 17. júla 1995 v Minkler Auditorium (Seneca College) vystúpil slovenský tanečný súbor *Lúčnica*. Sála s kapacitou 1100 divákov bola pri druhom, večernom predstavení takmer plná. Obecnstvo živo reagovalo na profesionálne veľmi dobre zvládnutý folklór, krásne kostýmy, cimbalové sólo E. Šarkózyho. Umeleckému šéfovi a choreografovi súboru profesorovi Štefanovi Nosáfovi sa za nezvyčajný kultúrny zážitok poďakoval Milan Popik.

Dada

Za dr. A. Krondlem

Antonín Krondl se narodil 5. září 1914 v Brně. Zemřel 3. července 1995 v Torontu. Jeho otec byl lékařem (později na Litoměřicku založil nemocnici) a matka koncertní klavíristkou. Za zmínku stojí, že Antonínův dědeček založil český těsnopis.

Antonín promoval na lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze v dubnu 1939. Řadu let pracoval jako lékař v nemocnicích, ale poněvadž ho víc táhla lékařská věda než praxe, přešel do výzkumu v Oddělení gastroenterologie a výživy (jehož se stal ředitelem) Výzkumného ústavu pro lidskou výživu.

Do Kanady přišel po sovětské invazi a po úspěšném ukončení profesionálních zkoušek dostal povolení k lékařské praxi, kterou vykonával až do svého onemocnění. Byl přijat za člena mnoha učených společností, včetně Britské královské společnosti pro tropické choroby (specialita, již si osvojil až po příchodu do Kanady) a obdobné americké společnosti, RCPSC, Československé lékařské společnosti Jana E. Purkyně atd. Publikoval na 70 vědeckých pojednání.

Rozloučil se s ním jeho švagr, Ing. Jiří Mráz (za války sloužil v meteorologickém oddělení Royal Air Force). Mezi těmi, kteří na zesnulého mají pěkné vzpomínky je náčelník torontské sokolské jednoty, Luboš Frynta, kterého dr. Krondl fascinoval hlavně šířkou svých zájmů: malíř, sběratel vzácných kamenů, které sám leštil, lovec, rybář, pozorovatel ptáků a znalec rostlin, milovník plachtění a horolezec, zahradník, pěstitel a výrobce vína a piva, vášnivý čtenář, který mluvil plyně řadu jazyků včetně angličtiny, francouzštiny, ruštiny, a němčiny. Své římské básníky dr. Krondl četl v latinském originále.

Dr. Krondl rovněž pracoval v řadě krajských organizací, ve Společnosti pro vědu a umění (několik let byl předsedou torontské odbočky), v Československém sdružení v Kanadě, v Loveckém klubu atd.

Slovy Ing. Mráze: „Dr. Krondl žil plný život a poznamenal náš svět.“

Josef Čermák

Denní kronika

28.6.1995

Stánkaři v pohraničí
přebírali německé
konkurenci zákazníky

Potůčky-mfd-Pavel Baroch-Stánkařům, kteří v nevelké krušnohorské obci Potůčky prodávají vše možné i nemožné, se podařilo to, o čem se zdá obchodníkům na celém světě. Zlikvidovali konkurenci německých obchodníků, kterým přebírali zákazníky.

„Ve vzdálenosti asi třiceti kilometrů od hranice není prakticky jediný obchod, jejich majitelům nezbylo nic jiného než je zavřít. Pomalu skomírají i jejich restaurace,“ tvrdí Josef Fořt, starosta obce, do které se za nákupy sjíždějí Němci za širokého okolí.

Stánkaři ovšem založili prosperitu donedávna chudé vesnice, kterou od Německa odděluje jen potok. Nebyť tržiště a německých zákazníků, do obecní pokladny by neproudily peníze za pronájem veřejného prostranství.

„Loni jsme měli příjem devatenáct miliónů korun, z toho asi čtyři pětiny od stánkařů,“ říká starosta.

Na dvou obecních tržištích je 245 stánků, ve vsi je však dalších 21 soukromých tržišť. Přednedávem obecní radní spočítali, že v Potůčkách, kde žije 350 stálých obyvatel, je kolem 800 stánků.

Příjmy ze stánků dokonce obecnímu úřadu umožnily zahájit sociální program pro méně majetné obyvatele, o kterém si ostatní obyvatelé republiky mohou nechat jen zdát. Důchodci s nejmenšími příjmy například dostávají od obce uhlí, aby mohli topit celý rok. Ročně dostanou na přilepšení několik tisíc korun a obec jim přispívá na obědy.

„Okolní obce nám závidí,“ říká starosta. Díky příjmům od stánkařů v obci stavějí nové chodníky, vybudovali kanalizaci a čistírnu odpadních vod, opravují domy a byty, rozšiřují školu, stavějí nové zdravotní středisko. Hasičům pořídila obec špičkovou techniku, takže teď mohou zasahovat i při požárech v Německu. Příští rok chtějí v Potůčkách stavět sportovní areál, v němž má být bazén, fitcentrum a sauna.

Přesto žijí v Potůčkách lidé, jimž se stánky patřící většinou Vietnamcům příliš nezamlouvají. Stěhují si, že zboží ve stáncích je pro většinu Čechů příliš drahé, například bochník obyčejného chleba přijde na 25 korun.

Němcům se však vyplatí nakupovat i za tyto ceny. Nevadí jim dokonce ani to, že některé potraviny se prodávají v hygienicky naprosto nevyhovujících podmínkách. Obyvatelé bývalého východního Německa, kteří hromadně vykupují knedlíky, salámy nebo sýry, aniž jsou tyto potraviny v chladícím boxu, zasměšnila nedávno německá televize.

S obchodníky ze stánků zatím marně válčí Česká obchodní inspekce a hygienici, kteří spolu s celníky stánkaře pravidelně kontrolují a téměř pokaždé zjistí závažné nedostatky. Nešťastný je z tržiště v Potůčkách také starosta sousedního Johannegeorgenstadtu, kde už nefunguje ani obchodní dům. Jediný příjem má německá obec pouze z velkého parkoviště. Ve špičkách tam přijíždějí tisíce aut, jejichž pasažéři míří do Potůček.

Starosta Potůček věří, že za několik let se bude obec podobat obcím v rozvinutých zemích. „Před pěti lety jsem byl poprvé v Rakousku a koukal jsem na ten pořádek s otevřenou pusou.“

Starosta je realista, předpokládá, že zájem Němců o nakupování stánků dříve či později klesne. Přesto věří, že do té doby Potůčky

dokončí svůj rozvojový program a budou na stejné úrovni jako obce na Západě.

...

29.6.1995

Vláda schválila prodej
velké části Telecomu

Praha-mfd/tma,lh-Vláda se rozhodla prodat sedmadvacetiprocentní podíl v Telecomu konsorciu TelSource, a odsouhlasila tak zatím největší investici v zemi.

Za 27 procent akcií Telecomu zaplatí TelSource 1,32 miliardy dolarů, tedy asi 34,3 miliardy korun. Kromě toho bezplatně poskytne služby v hodnotě 3,4 miliardy korun.

V konsorciu TelSource má podíl 51 procent holandský PTT Telecom Netherlands, zbytek vlastní švýcarský Swi Telecom. Na základě komerční smlouvy podporuje alianci také americký gigant AT&T.

...

Rozhlas by rád vysílal
na nové stanici, čeká
na verdikt rady

Praha-mfd/kdr-Veřejnoprávní Český rozhlas se od letošního října chystá po celém území bývalé federace zahájit vysílání na zcela novém středovlnném okruhu Český rozhlas 6/RSE. Stanice má být založena na zpravodajství a publicistice Českého rozhlasu, Radia Svobodná Evropa, RFE, Deutsche Welle a Hlasu Ameriky. Má vysílat minimum hudby a oboje se zcela bez reklam.

K vysílání nové veřejnoprávní stanice by měla sloužit síť, na kterou má do roku 1997 licenci Radio Svobodná Evropa. Budoucnost projektu nyní závisí jen na rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, zda umožní Českému rozhlasu tuto síť převzít.

...

S funkcí v Radě Evropy
dopadla kritika na Prahu

Strasburk-mfd/Josef veselý a čtk-Ředitel odboru zahraniční politiky Rady Evropy Švýcar Peter Furrer obvinil ve středu 28. 6. pražskou vládu, že se v období mezivolebami nezajímá o to, co si myslí občané, především na místní úrovni. Jeho prohlášení zaznělo v době, kdy ministr Josef Zienlenec poprvé převzal předsednickou funkci ve výboru ministrů zahraničí Rady Evropy.

Vyloučení obyvatel z politického rozhodování vytváří prý situaci, která by v některých případech mohla ukázat pro demokracii v zemi jako velmi nebezpečná, dodal Furrer. „V České republice existuje příliš velká centralizace, což je nutné změnit. Pro dobré fungování demokracie je přitom do budoucna těžko myslitelné, aby vláda nadále přímo řídila všech osmdesát okresů v zemi.“

Ministr Zienlenec na toto prohlášení nereagoval. Prioritu půlročního českého předsednictví ve výboru ministrů zahraničí je podle Zienlenice zejména rozšiřování organizace na východ.

...

Červencové zdražení
nájmů mnohem
více zasáhne
obyvatele velkoměst

Praha-mfd/dd,ham-Zvýšení nájemného zatíží rozpočet skoro každé druhé domácnosti. Ty totiž žijí v 1,4 milionu bytů s regulovaným nájemným, jehož sazby se zdražují v průměru o dvaadvacet procent. Výrazněji nájem vzroste ve velkoměstech, méně pak v malých obcích. To v podstatě

znamená návrat do čtyřicátých a padesátých let, kdy byl regulovaný nájem ve velkoměstě až o sto procent vyšší než na vesnici. V současné době mohou rozdíly v nájmu mezi neatraktivním městem a metropolí dosáhnout téměř čtyřiceti procent. Pro majitele typického třípokojového bytu v Praze to znamená, že od července bude platit o zhruba dvě stovky víc než stejný nájemce například v Mostě. Za pět let ovšem Pražan, kterému se bude nájem zvyšovat rychleji, zaplatí již třikrát tolik než mostecký nájemník.

V porovnání s nájmy za volné ceny jsou ovšem tyto místní rozdíly směšné. Podle zástupců realitních kanceláří jsou totiž nájmy za tržní ceny až osmkrát vyšší než nájmy regulované.

...

Dobytek na křídlech
letadla

Praha-lidové noviny/Jiří pšenička-Po devíti hodinách letu z Toronta přistává na starém ruzyňském letišti v Praze speciál DC-8 liberijské letecké společnosti. V útrokách nejsou ani turisté, ani bedny se zbožím. V kotcích na palubě se volně prochází 80 kanadských chovných jalovic masného plemene Simmental. Po několikahodinovém vyhánění se dobytek v kamíonech rozjíždí ke kupcům.

Tentov zahraniční celkem normální obrázek není již ani u nás příliš exotický. I do ČR se začal letecky importovat dobytek od zámožných farmářů. Asi největším dovozcem je společnost M.I.L.O.S. Jejím spolumajitelem je Miroslav Vráblík z Těšínova u Trhových Svin. Pan Vráblík se po revoluci spojil s českým veterinářem žijícím v Kanadě Milošem Menhartem - slovo dalo slovo, a započali s dovozem dobytků.

...

Proces s Chadimovou
odročen

Praha-lidové noviny/Čta.Předseda senátu Městského soudu v Praze Michal Hodoušek vyhověl ve čtvrtek 28. 6. žádosti obhájce Marty Chadimové o odročení dalšího pojednávání případu na 15. až 25. srpen 1995. Jak uvedl pro ČTA právní zástupce M. Chadimové JUDr. Ivo Palkoska, důvodem jeho žádosti byla skutečnost, že bude potřebovat určitý čas na prostudování nových částí spisu.

...

30.6.1995

Petice proti stíhání Mašinů

Praha-lidové noviny/mrk,čta-Se stížností pro porušení zákona v cause bratří Mašinů se ve čtvrtek 29. 6. obrátilo na ministra spravedlnosti Jiřího Nováka čtyřicet osobností našeho politického a kulturního života.

V petici, kterou podepsali např. spisovatel Jan Beneš, publicista Vladimír Just, poslanci Ivan Mašek a Viktor Dobal, arcibiskup břeňnovský Anastáz Opasek, publicista Bohumil Doležal aj., se mimo jiné uvádí, že dodnes trvá trestní stíhání Ctirada a Josefa Mašinových, kteří kvůli právnímu stavu, v němž se nacházejí, nemohli ani po listopadu 1989 navštívit naši republiku.

„Považujeme jejich trestní stíhání nejen za morálně zcela nepřijatelné, ale také za akt, který porušuje zákon. Bratři Mašinové bojovali se zbraní v ruce proti komunistickému režimu, který je podle zákona zločinný, nelegitimní a zavrženíhodný a odpor proti němu zasluhuje úctu,“ uvádí se v petici. Signatáři dále upozorňují na fakt, že nejpозději od července 1993, kdy byl tzv. protikomunistický zákon přijat, dochází trestním stíháním k porušení zákona. Mašinové při útěku z Československa přes východní Německo na Západ po únoru 1948 připravili o život šest osob. Trestní stíhání bylo v roce 1954 přerušeno a dodnes nebylo zastaveno.

...

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu
Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru
Czech Consulate in Vancouver

Tel.: (604) 661-7530

Slovenské konzuláty v Kanadě
Consular Representatives
of Slovak Republic in Canada

Vancouver, BC:
905 West 8th Avenue, Vancouver, V5Z 1E4
Tel: (604) 732-4431. Fax: (604) 732-4439
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak-Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:

208 Scenic Glen Place N.W., Calgary,
T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday 17:30-19:30.
Mr. Ludovít Zanzotto-Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:

99 Grace Street, Winnipeg, R3B 0E4
Tel. and Fax: (204) 947-1728
Hours: Weekdays 9:00 - 12:00
Mr. Jozef Kiska Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:

1280 Finch Avenue West, Suite 407,
North York M3J 3K6
Tel: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Wednesday 18:00 - 21:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. John Stephens Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, PQ:

One Westmount Square, Suite 1500.
Montreal H3Z 2P9
Tel: (514) 935-6226, Fax: (514) 935-2314
Hours: Monday and Thursday 16:00-18:00
Mr. Mark Kmec-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Quebec

Informační a imigrační
středisko ČSK

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241, Fax 925-1940

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-4646

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 12:30 Opět v září
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfirth Terrace
Informace: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00
středa: 16:00-21:00.
Tel.: 431-9477

Torontská odbočka Československého sdružení v Kanadě

Odbocka pořádá setkání se zajímavými politickými osobnostmi a kulturní akce. Mimo to zaslá členům výběr z článků, které vyšly o ČR a SR v severoamerickém tisku.

ČSK, 1542 Bloor St. W. # 1, Toronto, Ont., M6P 1A4
Tel.: (416) 530-4222; Fax: (416) 488-8248

Translations

**Překlady,
tlumočení,
konzultace,
jazyková výuka**

Eva Mesticová
Tel.: (416) 922-8786
Fax: (416) 922-6540

Business

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice.

Slovenština přes
překladač (option).
Volejte: 530-4222

nebo pište:
Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.

Čs. Aléng,
Čs. Bookman,
Čs. Ženeva
Čs. Helvetica,
Čs. Londýn,
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold

ABE

Elektronická komputerová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání.

Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Medical

Petr Munk

**B.Sc.D.C.
Chiropraktik**

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

1.7.1995

Z trestu vězení bude
možné se vykoupit

Praha-mfd/rep-Pachatelé méně
závažných trestných činů napříště nebudou
muset nastoupit do vězení, jestliže státu či
své oběti zaplatí odškodnění nebo jinak
nahradí způsobené škody. Kromě toho jim
soud bude moci určit místo pobytu v cele
jako trest obecně prospěšné práce.

Vyplývá to z novely trestního řádu, kterou
ve čtvrtek 29. června schválil parlament.
Poslanci rovněž novelami zákonů přikli-
vší větší pravomoci policistům v boji s
organizovaným zločinem a soudcům
poskytli možnost přísněji trestat rasově
motivované útoky.

Karlovarský festival
zahájila Mía Farrowová

Ve Velkém sále lázeňského domu Thermal
byl v pátek 30. června večer za přítomnosti
ministra kultury Pavla Tigrida slavnostně
zahájen 30. mezinárodní filmový festival.
Před zaplněný sál předstoupil prezident
festivalu herec Jiří Bartoška v doprovodu
americké herečky Mii Farrowové, aby
společně přivítali první hosty a diváky. Mía
Farrowová poté přečetla publiku zdravici
od režiséra Miloše Formana, který takto
přes oceán srdečně pozdravil 30. jubilejní
ročník karlovarského festivalu.

Do vykolejeného vlaku
narazil zezadu další vlak.

Křižanov-mfd/jh,san-Rychlík Slovan
jedoucí z Prahy do Budapešti vykolejil v
pátek 30.6. odpoledne nedaleko Křižanova
na Žďársku. Krátce po nehodě do
vykolejené soupravy zezadu narazil osobní
vlak z Křižanova. Při neštěstí bylo zraněno
31 cestujících, z toho tři těžce, kromě toho
se jeden železničář těžce zranil při
záchranné akci.

Někteří železničáři uvedli, že důvodem
havárie mohly být koleje zkroucené horkem.

Stanice Premiéra vysílá
přes satelit také do ciziny

Praha-mfd/rep-Program televizní stanice
Premiéra mohou už sledovat i diváci v
zahraničí, protože od začátku června tato
soukromá stanice vysílá také přes družici a
některé programy zachytí lidé v cizině na
běžný satelit.

Premiéra TV je první ze zdejších stanic,
které lze v cizině sledovat. „Snad největší
ohlas vzbudilo vysílání na Slovensku,“ řekla
pracovnice Premiéry. Na Slovensku totiž
české vysílání mohli až dosud sledovat
většinou jen lidé, kteří bydlí u hranice. „Ale
ozývají se také diváci například z Francie
nebo z Německa,“ dodala Šipková.

Pavel Opočenský byl
zproštěn obžaloby

Praha-lidové noviny/lp-Sochař Pavel
Opočenský, který před čtyřmi lety smrtelně
zranil sedmnáctiletého skina Aleše Martinu,
je nevinný. Rozhodl o tom Vrchní soud v
Praze.

Městským soudem v Praze byl P.
Opočenský pro trestný čin ublížení na zdraví
s následkem smrti odsouzen již dvakrát.
Nejdříve v roce 1992 k podmíněnému trestu,
po odvolání letos v březnu ke třem letům
nepodmíněně. Odvolací soud 30. června s
konečnou platností potvrdil obhajobu Petra
Opočenského, podle které jednal v
sebeobraně. K tragédii došlo před čtyřmi
lety, když se Opočenský dostal do konfliktu
s podnapilými skiny a jeden z nich jej
ohrožoval železnou tyčí (tonfou), podle
mínění policistů velmi nebezpečnou smrtící
zbraní. V té chvíli vytáhl Opočenský nůž.
Všechna skutková zjištění, která městský
soud provedl, byla podle Vrchního soudu
dostatečná, nemohl se však ztotožnit s

právním hodnocením tolik diskutovaného
paragrafu 13 trestního zákona o nutné
obraně. Podle předsedy senátu byl
Opočenský bezprostředně ohrožen a v
souladu se zákonem se aktivně bránil.

Otec zemřelého Aleše Martinu považuje
konečný rozsudek za výsledek neustálého
ovlivňování veřejnosti i soudů sdělovacími
prostředky. „Nebýt vás,“ řekl na adresu
médií, „takhle by to nedopadlo.“ Stejnou
větu několik minut poté řekl před televizními
kamerami i P. Opočenský.

Pachatel stopoval
policejní auto

Praha-práce-Muž v roztrhané košili a s
poraněným obličejem stopoval časně ráno
projíždějící auta v Počernické ulici v Praze
10. Zastavil tak autohlídku městské policie,
jejíž strážníci mu nabídli převoz k lékaři.
Když odmítl, pokračovali v jízdě, avšak za
okamžik byli zastaveni dalším stopařem,
který měl rovněž zraněný obličej a stěžoval
si na bolesti v zádech. Než si pro něho
přijela přivolaná sanitka, stačil strážníkům
vypovědět, že byl surově napaden a
oloupen o peníze mužem, s nímž hrál
předtím karty. Protože popis pachatele
odpovídal vzhledu prvního stopaře, hlídka
prohledala okolí a na Malešickém náměstí
27letého Mojmiru P. z Prahy 10 zadržela.

Pro ty, kdo nechťejí
vypínat paměť

Praha-mfd/karel pacner-Třebaže zedníci
našli zápisky člověka jménem Egon Redlich
v Terezíně už v únoru 1967, režim k publikaci
nesvolil. Proto byl deník tohoto mladého
muže, psaný od začátku roku 1942 do 22.
října 1944, vydán nejprve v Izraeli, nedávno
v USA a až nyní u nás.

Nedostudovaný právník Redlich, rodem z
Olomouce, se v terezínském ghettu brzy
stal vedoucím oddělení sociální péče dětí a
mládeže. Patřil do prominentní vrstvy. Měl
byť velmi omezenou, možnost pomáhat.
Leckdy ho volba mučila: komu pomoci a
komu ne? Pál si, aby do Terezína přijela
jeho milá a dělila se s ním o to břímě. Stalo
se, vzal si ji v ghettu za ženu a narodilo se
jim dítě. Jak Redlichovi skončili, napovídá
název knihy, kterou brněnské nakladatelství
Doplňek vydalo ve spolupráci s Ústavem
pro soudobé dějiny AV: Zítřka jedeme, synu,
pojedeme transportem.

Redlichovy útržky ze života v ghettu jsou
v prvé řadě pozoruhodným svědectvím
lidským i sociologickým. A také,
pochopitelně obžalobou nacismu, potažmo
však každého násilí. Proto na otázku, koho
ještě může dnes taková kniha zajímat, je
třeba říci jasně: každého, kdo nechce
vypínat paměť. Protože svět, který tehdy
„neviděl“, připustil, aby Redlichovi jeli
transportem.

Rada Evropy: projev
rasismu v ČR sílí

Paříž-lidové noviny-V České republice se
zvýšuje počet útoků proti černochům a
Romům. Všeobecně vzrostla agresivita ze
strany krajní levice a extrémní pravice,
především skinheadů. Uvedla to zpráva,
kterou schválilo zasedání Parlamentního
shromáždění Rady Evropy, jež skončilo
30. června ve Strasburku. Autoři zprávy
vidí jednu z příčin této situace v ekonomické
a sociální krizi, kterou prožívají mnohé země
střední a východní Evropy v důsledku příliš
náhlého přechodu z plánovaného k
liberálnímu hospodářství. Stejná tendence
však následkem vysoké nezaměstnanosti
existuje podle zprávy i v západní Evropě.

3.7.1995

Vychází zpráva
o zločinech komunismu

Praha-mfd/karel pacner-Svědectví
politických vězňů o krutostech ve věznicích
a koncentračních táborech obsahuje Zpráva

dokumentační komise K 231, která nyní
vychází v Praze. Tento soubor obvinění
státní bezpečnosti a komunistické justice
sestavili Otakar Rambousek a Ladislav
Gruber. Poprvé ji vydalo nakladatelství
manželů Škvoreckých v Torontu v roce
1973.

Publikace vznikla jako podklad pro
rehabilitační soudy a vyšetřovací komise
ministerstva vnitra a spravedlnosti. Když v
roce 1968 obsadila Československo vojska
Varšavské smlouvy, odvezl fotokopie
dokumentů jeden známý Ladislava Grubera
do Rakouska. Odtud putovaly do Spojených
států, kam Otakar Rambousek emigroval.

„Svědectví bývalých politických vězňů
jsme začali sbírat na jaře 1968, jakmile se
ustavil K-231,“ říká Otakar Rambousek. „V
létě, kdy situace začala být nejistá, přišel
Ladislav Gruber na myšlenku, že bychom
měli všechny materiály přefotografovat.
Jeden jeho kamarád to udělal na filmy Agfa
- byly laciné, protože doba jejich
použitelnosti končila. Od naexponování
dokumentů do vyvolání filmů uplynuly tři
roky, a filmy, přestože už měly prošlou
záruční lhůtu, nakonec vydržely.“

V New Yorku Otakar Rambousek záznamy
politických vězňů přepsal a sestavil z nich
knihu. Po dohodě se spolupřevzanci ní vypustil
aše, co by mohlo sloužit StB k identifikaci
vůd. Teprve nynější vydání obsahuje
přesné adresy svědků, jména věznic a
další podrobnosti.

Lidé si připomněli
oběti režimu

Praha-mfd/čtk-Sto lidí se v sobotu 1.
července zúčastnilo shromáždění k uctění
památky obětí komunistického režimu na
hřbitově v Praze 8 - Ďáblicích, které
uspořádalo Sdružení bývalých politických
vězňů. Na hřbitově jsou v několika
hromadných hrobech pohřbeni lidé, kteří
byli v padesátých letech z politických důvodů
popraveni nebo umučeni.

Rada navrhla
stáhnout provokaci

Praha-lidové noviny/lab-Billboard
zobrazující ženu na porodním křesle, která
má mezi nohama počítač s reklamním
sloganem „Zrod nových hodnot“, doporučila
stáhnout z veřejného prostranství Rada
pro reklamu. „Jde o dosud nejvíce urážející
reklamu, kterou doporučili ke stažení všichni
členové rady,“ uvedl pro LN Jiří Mikeš,
prezident rady.

Rozhodnutí rady je jen doporučující.

Podle Uhdeho mají Češi
emigranty za darebáky

Praha-lidové noviny-V pořadu soukromé
rozhlasové stanice Echo (vysílaném v
neděli 2. července) řekl Milan Uhde,
předseda Poslanecké sněmovny, že
poněkud chladný vztah ČR k lidem českého
původu žijícím v zahraničí zřejmě vychází z
české tradice. Ta se podle Uhdeho drží
pravidla, že „kdo odchází, je vlastně svým
způsobem darebák“. Proto Češi neumějí
vycházet s krajany v zahraničí tak dobře
jako například Poláci. V tomto smyslu se
Uhde vyjádřil, když hovořil o dvojím
občanství. Češi se podle Uhdeho až pozdě
začali učit, že každý má právo odejít a
právo se vrátit.

Hledání štěchovického
pokladu komplikuje
radioaktivní plyn

Štěchovice-mfd/ot-Nebezpečný plyn
radon, který zvyšuje pravděpodobnost
vzniku rakoviny plic, zjistili hygienici v šachtě
Bingo, v níž podnikatel Helmut Gänzel hledá
štěchovický poklad.

„Koncentrace radonu v Bingu přesahuje
asi o padesát procent stanovenou normu.
Až ukončíme všechna měření, budeme
muset radon ze šachty nějakým způsobem

odčerpávat, zajistit její větrání. Gänzel se domnívá, že poté, co v šachtě v hloubce 18ti metrů našel štolu, kterou vyhloubili Němci, je jen otázkou času, kdy se dostane k místu, na kterém nacisté na konci války ukryli bedny s neznámým obsahem.

Na Gänzelovi, který hledání pokladu věnuje již několik let, je zřejmá netrpělivost. „Chtěl bych už konečně něco vytáhnout. Ne kvůli bohatství, ale hlavně proto, abych všechny přesvědčil, že tu něco skutečně je. A já jsem o tom přesvědčen,“ říká.

7.7.1995

U Žiliny se odehrála nejhorší nehoda posledních let

Žilina-mfd/rep-Přinejmenším 16 lidí našlo smrt v pardubickém autobusu, který ve čtvrtek 6. července odpoledne havaroval na Slovensku nedaleko Žiliny.

Autobus sjížděl z kopce u obce Kolárovice a v jedné zatáčce vybočil z cesty a zřít se do asi dvacetimetrové propasti. „Dopadl do potoka na kola a v půlce se rozlomil. Byl plný lidí. Bylo to hrozné. Něco takového jsem ještě neviděl,“ řekla vrchní sestra Marie Baďurová, která přímo na místě zasahovala.

Jeden ze zraněných, který ležív nemocnici v Povážské Bystrici jako jediný je schopen komunikovat s okolím, naznačil, že autobusu zřejmě nejprve selhaly brzdy a když chtěl řidič zařadit nižší rychlost, praskla převodovka. „Něco ruplo v motoru, autobus se začal nekontrolovatelně řídit z kopce do serpentin. Řidič se otočil a křičel 'držte se, je zle',“ tlumočili jeho slova zdravotní sestry.

V bílomodré karose cestovalo celkem 43 lidí z Modelárny Nemošice u Pardubic. Tři společníci firmy uspořádali čtyřdenní zájezd pro zaměstnance a jejich rodiny s dětmi do Tater. V modelárně pracuje zhruba patnáct lidí.

Havel: Husův odkaz připomíná, že člověk musí za svou pravdu ručit svým životem

Husinec-mfd/abi-Památce mistra Jana Husa, od jehož smrti uplynulo 580 let, byla 6. července v Husinci na Prachaticku věnována tradiční vzpomínková slavnost. Poprvé v její historii se jí účastnil i prezident republiky.

Václav Havel se ve svém projevu zabýval především otázkou, co je to pravda. Z Husova díla podle Havla zaznívá, že pravda není pouhá informace, ale že má svou mravní dimenzi a je výrazem niterné zkušenosti. „Pravda je čímsi, za co ručíme, tak jako ručil Hus za svou pravdu svým životem,“ řekl.

Havel míní, že pravda není pouhým výrazem subjektivní nálady, náhody či okamžitého pohledu na svět, ale je tím, co je zakotveno v nejnějnější zkušenosti člověka s vesmírem, přírodou, se společností a především se sebou samým. „Je to něco, co nazýváme svědomím, mravním řádem. Jsem přesvědčen, že prapůvod tohoto řádu je kdesi mimo nás,“ řekl.

Jedinou cestu záchrany civilizace vidí Havel v tom, že různé kultury budou hledat to, co je spojuje. „Hledat společné a od toho odvozovat způsob koexistence na tomto světě při plném vědomí a respektu k jinosti je cesta pro dnešní svět,“ uvedl Havel. Demokracie ani tržní ekonomika nemohou podle prezidenta názoru fungovat, nemají-li svou etiku, jejímž zdrojem je mravní řád vycházející z pravdy.

Děkan Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy Jakub Trojan přirovnal Husův zápas za své názory k duchovnímu zboží, které se uplatní na trhu hodnot i v budoucnosti.

...

Kardinál Vlk v Betlémské kapli

Praha-telegraf-V pražské Betlémské kapli se 6. července konala ekumenická bohoslužba k 580. výročí upálení českého církevního reformátora Jana Husa. Vedle zástupců domácích reformačních církví se vzpomínky na Husovu mučednickou smrt poprvé v historii účastnil i oficiální představitel římskokatolické církve kardinál Miloslav Vlk.

Rektor pražské univerzity a kněz Jan Hus v Betlémské kapli na počátku 15. století kázal.

...

8.7.1995

Na Jižním Městě vznikla nejdelší zeď s graffiti

Jižní Město-mfd/čtk-Nejdelší zeď v tuzemsku pokreslenou technikou nazvanou graffiti, která je přes 80 metrů dlouhá, mají možnost vidět obyvatelé Prahy 4 - Jižního Města. V rámci akce Žirafa, jejímž cílem je oživit betonové plochy sídliště, zde od loňského podzimu vyzdobilo asi padesát mladých malířů speciálními spreji stěnu, která lemuje Hvězdoslavovu ulici.

Jeden ze sprejů Stanislav Penc řekl, že nad akcí Žirafa převzal záštitu starosta Jižního Města Petr Jirava. Podle Pence jsou reakce kolemjdoucích velmi příznivé, a tak doufá, že podobné akce budou častější. Penc přiznal, že spreji mají s policisty často problémy. Nicméně děti policistů bydlících v okolí jsou podle Pence nejčastějšími návštěvníky při pracích na kresbách.

...

Třetinu posádky lodí musí tvořit Češi

Praha-zn/hel-Velitel a minimálně jedna třetina posádky našich námořních plavidel musí být občané s českou státní příslušností. Vyplynulo to z jednání české vlády, která schválila návrh zásad zákona o námořní plavbě. Tyto zásady liberalizují námořní podnikání a otvírají ho v podstatě všem právnickým a fyzickým subjektům. Návrh zákona se týká také 200 námořních jachet, které jsou ve vlastnictví českých majitelů a jež z pohledu technické způsobilosti jsou schopny plout po moři.

...

Anketa deníku Práce Co říkáte opalování „nahoře bez“?

P.Eis (48), zaměstnanec firmy S a S, Praha: Když to dámě, která se tak sluní, nevaří, já se kouknu rád.

MUDr. S. Bedřichová (38), kožní klinika, Praha: Mně se to nelíbí z estetického hlediska a ještě více z lékařského hlediska. Z pohledu lékaře je opalování vždy spornou záležitostí a tomto případě jde navíc o citlivé partie, které nejsou na sluníčko zvyklé.

O. Čermáková (40), redaktorka, Plzeň: Je to zdravé a lékaři už dávno tvrdí, že opalování v plavkách škodí zdraví. Je to příjemný pocit sluníka se bez mokřých plavek.

J. John (30), mechanik, Č. Budějovice: Je to stejně nezdravé jako opalování vůbec, ale podívaná je to lepší.

J. Kutilek (34), dealer, Ústí n.L.: Je to přirozené a lahodí to oku.

P. Kratochvílová (23), studentka, Praha: Uvědomuji si, že dnešní ekologická situace není nejružovější, ale na to nedbám a nadšeně se sluním nahoře bez.

...

10.7.1995

Uhde si cení víc Husa než věrozvěstů

Praha-mfd/čtk, čta-Přínos Cyrila a Metoděje, na rozdíl od Jana Husa, považuje předseda sněmovny Milan Uhde za přeceněnou kapitolu českých dějin. Zasluhu věrozvěstů o původní slovanskou liturgii a písmo Uhde uznává a ctí. Byl to však také

pokus orientovat určitou část země na východ, neboť písmo ustavené oběma bratry mělo velmi blízko k azbuce, uvedl Uhde v neděli 9.7. v pravidelném rozhovoru pro rádio Echo.

„O to vyznavačtější vztah mám k Janu Husovi. Mně se zdá, že se nám nepodařilo učinit tohoto muže plně srozumitelným pro široké vrstvy kulturního publika,“ prohlásil předseda sněmovny.

Zároveň Uhde zdůraznil, že chápe vznik a příčiny uctívání cyrilometodějské legendy.

...

Ukradli unikátní diagnostický přístroj

Praha-práce/zpr-Kriminalisté z Prahy 4 vyšetřují případ krádeže velice cenného diagnostického přístroje. Byl ukraden ve zdravotnickém zařízení - jednom ze tří pracovišť na světě, které je takto vybaveno. Metoda, která přístroj využívá, umožňuje léčení křečových žil bez chirurgického zákroku. Ročně ošetří 5000 pacientů, objednávací doba je dva roky. Je možné, že se pachatelé budou snažit přístroj zbavit, jiné zdravotnické zařízení přístroj využít nemůže. Zdravotníci, kterým byl přístroj ukraden, nabízejí náležitou odměnu 5000 korun.

...

11.7.1995

Někteří vydavatelé národnostního tisku přijdou o dotace

Praha-mfd/nak-Vydavatelé časopisů pro národnostní menšiny nezískají v příštím roce státní dotaci, pokud bude jejich tiskovina zisková a bude distribuována i mimo území republiky. Předseda vládní Rady pro národnosti ministr Igor Němec řekl, že vydavatel bude moci získat dotaci také pouze tehdy, když se smluvně zaváže, že počet neprodaných výtisků nepřekročí dvacet procent celkového nákladu. „Stát nemůže financovat tisk, který nečtou ani příslušníci národnostních menšin, jimž je určen,“ řekl Němec. Pro vydavatele časopisů národnostních menšin by měla být v příštím roce ze státního rozpočtu vyčleněna částka asi dvacet milionů korun.

...

Vyšel sborník o zahraniční politice státu

Praha-mfd/ker-Sborníky dokumentů zahraniční politiky vydává většina západních zemí; jsou objektivním odrazem zahraniční politiky státu. První takový sborník se nyní objevil i u nás. Ústav mezinárodních vztahů soustředil okolo sebe početnou skupinu českých historiků, vedených Antonínem Klimkem, kteří za pomoci jednoho slovenského kolegy připravili sborník Vznik Československa 1918 - Dokumenty zahraniční politiky. V zemích východního bloku se vydávaly sborníky úzce zaměřené a propagandisticky podporující například československo-sovětské vztahy.

Nový titul obsahuje 187 projevů, záznamů, memorand, smluv, dopisů a telegramů, které v roce vzniku Československé republiky napsali či proslovili čeští, slovenští a zahraniční politici o československé otázce a jež byly nalezeny ve zdejších archívech. Vydání této průkopnické práce umožnil grant z Grantové agentury České republiky.

...

Němec: Památník Romům financoval jen stát

Praha-rp/ryc-Na zřízení a odhalení památníku romským obětem nacismu v Letech v Pisku se podílely výlučně státní orgány. Ačkoliv se před tím obrátily na romskou komunitu, ta prakticky odmítla komunikovat.

Sdělit to v pondělí 10. 7. ministr a šéf vládní Rady pro národnosti Igor Němec (ODS) s tím, že jde o názor celé rady, v níž

Pokračování na str. 6

Finanční

Kursový listek

100 Kč	5,36 CDN \$
1 CDN \$	18,66 Kč
100 SK	4,78 CDN \$
1 CDN \$	20,92 SK

Toronto Star: 12.7.95

1 CDN \$	18,91 Kč
1 US \$	25,90 Kč
100 Kč	3,86 US \$

KURSY SPORITELEN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	89,00 Kč
100 Sk prodej	93,00 Kč

Slovenská spořitelna:

100 Kč nákup	109,00 Sk
100 Kč prodej	115,00 Sk

MF Dnes 4.7.95

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

Accounting and Auditing
Personal & Corporate Taxation
Financial & Tax Planning

Michael Štastný C.A.
George Bezrouk

Tel.: (416) 250-6557
Fax: (416) 250-6524

Address:

Madison Centre
4950 Yonge St. Suite 906
North York, Ontario
M2N 6K1

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor, (P.O. Box 198)
Toronto, Ont. M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave. .
Toronto, Ontario. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:

Pondělí, čtvrtek a pátek

10:00-19:00

Úterý, středa

10:00-17:00

V červenci a v srpnu:
sobota: zavřeno

Restaurants-Deli's

PRAŽSKÉ
UZENÁŘSTVÍ

504-5787
638 QUEEN ST. W.
TORONTO, ONT. M6J 1E4
* Pražská šunka
* Pražské uzeniny
* Maso 1a. jakosti
* Denně čerstvá chutná jídla,
cukrářské výrobky
a slané rohlíky.

hošpoda u vlastičky

Heart of Europe PUB

V KUCHYNI
ČECH,
ZA BAREM
SLOVÁK
A VLASTIČKA
Z MORAVY VÁS
OBSLOUŽÍ

Po dobrém jídle
si můžete zazpívat.

Rezervace až pro 80 osob.

Otevřeno mimo pondělí
od 15:00 do 1:00 v noci.
632 QUEEN ST. W.
(West of Bathurst)
Toronto, Ont.

(416) 504-0870

PŘIJĎTE OCHUTNAT

MARIE PEČE ŠTRÚDLY
HOUSKY A ROHLÍKY,
DĚLÁ DORTY A KNEDLÍKY

Apple Strudel Bakery Ltd.
44 RACINE RD., ETOBICOKE
(416) 744-0015
(416) 767-4108
FAX (416) 767-3812

Pokračování ze str. 5

jsou i zástupci Romů. Památník byl odhalen v květnu za účasti prezidenta Václava Havla. „Dokonce to došlo tak daleko, že státní orgány financovaly romskou kapelu, která tam hrála. Nakonec romské aktivity nepřispěly ani k tomu, aby pomohly třeba posypat silnici šterkem, takže se tam stálo v bahně,“ řekl Němec.

Podle něj poslanec Ladislav Body (LB) dezinformoval, když prohlásil, že k pomníku nebyl v oficiální části pietního aktu dovolen přístup romské delegaci.

12.7.1995

Atrium je součástí
hotelového gigantu
Hilton International

Praka-mfd/čtk-Pražský hotel Atrium se stal od července součástí sítě sto šedesáti hotelů, které v padesáti zemích světa provozuje hotelová skupina Hilton International. Prague Hilton Atrium se stal šestým největším hotelem provozovaným touto společností.

Vlastníkem hotelu nadále zůstává akciová společnost Tourinvest. Prague Hilton Atrium se s 788 pokoji řadí za hotely v Jakartě, Káhiře, Caracasu, New Yorku a Tokiu.

Na Slovensku se prý
chystá převrat

Bratislava-lidové noviny-Slovenská národní strana (SNS) v úterý 11.7. vydala stanovisko, v němž se uvádí, že na září tohoto roku připravuje opozice palácový převrat. Uvedl to Slovenský rozhlas ve své zpravodajské relaci. Podle zveřejněného stanoviska získala SNS informace, že zahraniční finanční kruhy mají v úmyslu investovat do slovenské opozice milióny dolarů s cílem destabilizovat společnost. Tyto peníze budou podle SNS určeny na korupci poslanců; má jít o sumy až 10 miliónů dolarů na jednoho poslance.

Česká plavidla hrdě plují
po mořích a oceánech pod
spartanskou vlajkou

Praha-telegraf/huk-Česká námořní plavidla jsou označena rudou pěticípou hvězdou v bílém kruhu lemovaném modrým polem. Rudá hvězda prý nemá žádné politické pozadí a nebyla do znaku prosazena na nátlak minulého komunistického režimu.

Jak sdělil našemu listu vedoucí oddělení námořní plavby Ministerstva dopravy ČR Vladimír Sucháček, znak vznikl v roce 1959, kdy zakoupením první lodě Republika od řeckého rejdáře zahájila svou poválečnou

historii Československá námořní plavba. Motivy a barvy ve znaku údajně souvisejí pouze s posláním námořní plavby a československou příslušností lodí a jejich posádek. Pěticípá hvězda představuje propojení námořní plavby s pěti kontinenty, modré pozadí symbolizuje moře a bílý kruh doplňuje barvy české trikolory. Podle Vladimíra Sucháčka existuje však i druhé, neoficiální vysvětlení původu hvězdy. Symbol, který dnes považuje mnoho lidí za nepochopitelný pozůstatek minulého režimu, prosadil prý do znaku československých lodí první ředitel Čs. námořní plavby. Oddaný příznivec pražské Sparty chtěl, aby československé lodě nesly na všech světových oceánech stejný znak jako fotbalisté jeho oblíbeného klubu.

13.7.1995

Na Slovensko už jen s
igelitkou nemůžete

Bratislava-ss-Nové opatření slovenských hraničních orgánů, podle něhož je turista při příchodu na Slovensko povinen prokázat se 15 dolary na den, se vztahuje na návštěvníky z celého světa bez výjimky, tedy i na občany ČR. Od zavedení tohoto opatření nebyli celníci vpuštěni na Slovensko dva čeští občané. Uvedl to ve středu 12.7. vedoucí odboru hraniční a cizinecké policie Slovenské republiky P. Nuňuk. Sloveňští celníci mohou od 1.7.95 požadovat prokázání dostatečných finančních prostředků podle vlastní vůle. Nebudou je však žádat od všech turistů. Opatření je směřováno proti nežádoucím osobám a mělo by rovněž předejít situacím, kdy návštěvník tvrdí, že přijíždí na dvoutýdenní pobyt a veškeré své věci má v jedné igelitové tašce. Slovenské velvyslanectví v Praze však popřelo zprávu, že sloveňští celníci již odmítli vpustit na území Slovenska občany ČR.

Státní vyznamenání dostal
jako první španělský král

Praha-mfd/li-Španělský král Juan Carlos I. se ve středu 12.7. stal prvním, kdo obdržel státní vyznamenání České republiky. V úvodní den jeho návštěvy mu prezident Václav Havel udělil nejvyšší vyznamenání, Řád Bílého lva.

Juan Carlos byl dekorován Řádem Bílého lva se zlatým řádovým řetězem vyhrazeným jen hlavám států. V zápatí dekoroval Václav Havla nejvyšším španělským vyznamenáním, Řádem Izabely Kastilské.

Česká vyznamenání nemohla být udělována dříve, protože po rozpadu Československa trvalo dva a půl roku, než parlament přijal příslušný zákon, než byl uzavřen konkurs na výtvarnou podobu řádů a než byla vyznamenání vyrobena.

Z tiskové konference
M. Žantovského

Praha-čtk/fmzv-Rozšíření NATO a EU spolu souvisí, protože mnohé státy NATO jsou i členy unie, neznámá to však, že by země jako je ČR musely do těchto uskupení vstoupit současně. Řekl to na tiskové konferenci v Praze český velvyslanec v USA Michal Žantovský, který je momentálně v ČR na pravidelné konzultaci českých velvyslanců. Jakkoli velký je vliv Ameriky na evropské dění v rámci NATO, nelze podle Žantovského přeceňovat vliv USA na rozšíření EU. Velvyslanec konstatoval, že mezi americkými kongresmany a senátory nepanuje shoda na rozšíření aliance.

Od jara příštího roku nepotřebují Češi, kteří budou chtít vycestovat do USA vízum, uvedl dále Žantovský. Češi se tak stanou jednými z Východoevropanů, kteří budou moci cestovat do USA na základě bezvízového styku.

FOTO: ČTA

Z návštěvy Jana Pavla II. v Košicích.

Dva pohledy na život v ČR

Financial Times z 2. června přináší v podstatě optimistický pohled na Českou republiku, i když v článku Vincenta Bolanda upozorňuje na problémy jako rostoucí schodek v zahraničním obchodu (podle ministra Dlouhého by tento schodek mohl dosáhnout 80 miliard korun), nevalnou produktivitu a jakost výrobků, inflaci (skoro 10%), nedostatečnou regulaci finančních institucí a burzy, obrovskou moc investičních fondů, zklamání s několika masivními plány se zahraničním kapitálem (Volkswagen a Škodovka, Tatra, rozchod Air France s ČSA). Ale celkovou bilanci vývoje od listopadu 1989 vidí Vincent Boland kladně: za pět krátkých roků Češi proměnili nejortodoxnější systém řízeného hospodářství v nejvolnější hospodářský systém ze všech komunistických zemí. Žádná jiná země neudělala tolik, aby odstranila, co Klaus nazývá státním paternalismem jako ČR. Tím Češi neosvobodili jenom své hospodářství, ale současně v sobě obnovili mnoho ze své bývalé sebedůvěry, těžce pošramocené nacistickou invazí a víc než 40 roky komunismu.

Slovo má Josef Čermák

Trochu rozdílně vidí život v ČR pražský občan penzista, který nedávno napsal své spolužácké žijící v Torontu: Navenek je naše ČR chválena, ale uvnitř je to ekonomicky i politicky, podle mne, velice špatné. Ti velkokapitalisté ze Západu si nás dělají kolonií, posílají nám braky, prošlé potraviny, hadry, starou spotřební elektroniku, asi vše, co na Západě nejde na odbyt atd. A Čecháček si myslí, jak jsou teď krámy plné. Ale to, že za leden 1995 máme o 12 miliard Kč větší dovoz než vývoz, to už většinou ekonomicky nedojde. A při tom prodej našich výrobků do zahraničí omezují a raději od nás vyváží suroviny a polotovary, aby nám pak výrobky draho prodávali.

I když nám důchodcům pár procent přidávají, tak naproti tomu vše se zdražuje o 200 procent i více. Příklad jen namátkou: pitná voda ze 60 hal. za 1 m³ šla na 15 Kč, na Žďársku a Blansku dokonce přes 22 Kč., noviny z 50 hal. na 4.50 a v sobotu na 9 Kč, hromadná doprava 60 hal. - 1 Kč dnes 6 Kč nepřestupný (na př. z Vinohrad na Točnu a zpět za 36 Kč), brambory ze 60 hal. za 1 kg, dnes na 18-20 Kč.

Jak se dívám na vývoj u nás (to víš budu vždycky levičák)? Každého dnes zajímá okamžitý zisk. Nikdy se nešlo na dluh dětí a vnuků jako dnes. Tahle planeta je drancována takovým neuvěřitelným způsobem, že to dlouho nemůže vydržet... Myslím, že se u nás znovu opakuje původní akumulace kapitálu se všemi průvodními i negativními jevy, jako bezohlednost, dravost porušování zákonů apod. Chybí nám to základní, tj. pracovitě střední vrstvy, které jsou vlastně nositeli kapitalismu.

Dva pohledy na život v ČR. Dva pohledy z rozdílných perspektiv.

Filmový idol a prostitutka - a také Kundera

Milan Kundera někde napsal, že jednou z tragédií našeho věku je rozluka sexu a romantického vztahu. Nedávno mi tento postřeh připomněl případ anglické filmové hvězdy Hugh Granta, který byl policií přistřižen v autu v Los Angeles (dokonce na Sunset Boulevardu) s prostitutkou uprostřed pohlavního aktu.

Každý druhý novinář (a asi každý psycholog) na světě (tak slavný je Hugh Grant) se ptá, proč hezký, mladý, fenomenálně úspěšný a slavný herec, který kromě toho žije s neobyčejně úspěšnou krasavicí - modelkou Liz Hurley si kupuje sex u prostitutky. Jedna odpověď, která se zdá potvrzovat Kunderův postřeh, přišla z výzkumného ústavu Glasgowské univerzity: oddělení sexu a romantického vztahu vede mnohé muže k tomu, aby vyhledávali prostitutky - přitahuje je neemoční povaha sexuálního aktu s prostitutkou, který jim dovoluje vyzout se z jakýchkoli citových či finančních závazků (kromě ovšem přiměřeného poplatku za prokázané služby).

Mluví anglického sdružení prostitutek vidí důvod proč muži hledají sex u prostitutek v tom, že citový vztah s ženou je perná práce a většina mužů dává přednost sexu před zodpovědností a nutností starat se o citové potřeby svého sexuálního partnera v romantickém vztahu. A zdá se, že toto vysvětlení je alespoň částečnou odpovědí na otázku, proč došlo k rozluce sexu a romantického vztahu mezi mužem a ženou, o níž mluví Kundera.

Měsíc to rozhodně zavinit nemohl. Stalo se to mezi druhou a třetí hodinou odpolední, v době, kdy měsíček tlouče špačky v nebeském kutěti.

Tedy, asi ve 14:35, v první opravdu horký červnový den L.P. 1995 se posilnicí směrem od Georgian Bay ke středu milé a živé vesnice blížila podivně oblečená postava. Na nohou měla modré trepky, které zakoupila za necelých pět dolarů (kanadských) v proslulém obchodě torontského občana známého jako Pochtivý Edáček. Ponožky ona postava neměla. Ve skutečnosti se její nohy skvěly ničím nerušenou nahotou (z dálky se zdály dost čisté) až ke kolenům. Od kolen pak ona postava byla pokryta až ke krku šedivým vatovaným pláštěm velmi vhodným pro jarní a podzimní studené plískanice. Méně už pro červnové odpoledne s teplotou okolo 27°C (nad nulou). Postava se pohybovala sebestiště - a s určitou dávkou světáckého nezájmu o své okolí, oči namířené dopředu (ale nikoliv strnule), někam kobzoru, jakoby ji okolí vůbec nezajímalo. Zato okolí - jak si postava byla velice dobře vědoma - projevovalo velmi živý zájem o postavu. Samozřejmě s typickou anglickou zdánlivou nevšímavostí, ačkoliv toto okolí bylo z velké části francouzsko-quebeckého původu, k němuž se hlásilo francouzskou školou a kostelems bohoslužbami ve francouzském jazyku.

Méně zdánlivě nevšimavé byly děti, které se právě vyřítily z oné francouzské školy na silnici, která současně slouží jako hlavní ulice vesnice. V jednom okamžiku se zdálo, že se zařadí za komickou postavu jako za slavným krysařem, ale pak zřejmě převládly prvky dobré výchovy a přichylnosti k domovu.

Měsíc to nezavinil - to zavinila Čička

Naskytá se otázka, jak se ona groteskní postava, jejíž bílá hlava ukazovala na pokročilý věk, dostala na silnici. Vlastně ani ne tak jak, ale proč. A tady přicházíme k okamžiku, kdy fakta prokáží naprostou nevinu měsíce a naopak usvědčí Čičku jako autorku komické situace, v níž se ona komická postava bez vlastní viny ocitla. A abych se konečně dostal k jádru věci a zbytečně vás nenapínal, prozradím, že onou groteskní postavou jsem byl já a Čička je kočička, která už několik roků se mnou bydlí, aniž by třeba jedním dolarem přispěla na činži. Čička a já občas zajedeme na sever do chalupy na okraji té milé vesnice a tentokrát jsme se dokonce utrhli na dva dny.

Věc se udála, když druhý den se chýlil ke konci, i když bylo ještě dost záhy. Ale plánoval jsem odpolední návrat do Toronta. Měl jsem se zúčastnit nějaké nesmírně důležité události, ale nemohu si vzpomenout, co to bylo, i když jsem se ji zúčastnil. Všecko jsem měl krásně zbaleno (vzalo mi to skoro dvě minuty a tři vteřiny). Klíče ležely vedle brašny, všecko co zbývalo udělat bylo, abych si oblékl kalhoty (byl jsem v krátkých spodkách) a košili, strčil Čičku do jejího domečku, vynesl brašnu a domeček s Čičkou k autu, strčil oboje do auta a zabouchnul za sebou dveře verandy. V tom jsem si vzpomněl, že mi v ledničce zbyly nějaké odřezky od šunky, a že nějaká místní havěť v trávě by si z toho udělala hostinu. Vzal jsem tedy odřezky a jdu ke dveřím. Jak otevírám dveře, zahlédnu koutkem oka bleskový pohyb zprava - Čička se řítí ke dveřím. Kdyby se jí podařilo

utéct, buď by ji zajelo auto a já bych spáchal sebevraždu nebo bych do půlnoci postával u dveří a čekal, jestli se vrátí. Vyrazil jsem tedy ještě bleskověji nežli Čička a těsně před jejím nosem jsem zabouchl dveře. Cítil jsem se jako olympijský vítěz v běhu na sto metrů a k tomu bez použití nelegálních drog. Ale ten krásný pocit trval méně než vteřinu (u Bena Johnsona plných 48 hodin, pozn. redakce). Blýsklo mi totiž hlavou, že nemohu do baráku, kde byla brašna a Čiččin domeček. Dveře se zabouchnutím zamkly a klíče byly v baráku, ale snad nebylo všecko ještě ztraceno. Před dveřmi stálo auto a sláva - dveře auta byly dokořán...

Začal jsem doufat, že na sedadle najdu klíček od auta. Kdyby tam byl, zajel bych do vsi k telefonu, zjistil bych číslo elektrikáře, jemuž jsem při předešlé návštěvě nechal extra klíče k baráku, ale jehož příjmení a telefonní číslo jsem zapomněl. Klíček na sedadle nebyl. Nezbylo než se vypravit do vsi pěšky. Jenomže všecko, co jsem na sobě měl byly modré trepky a kratoučké spodky. Moje oči projely autem. Na zadním sedadle na mne drze civěl dlouhý šedivý vatovaný plášť, který tam ležel od února. Natáhl jsem si ho a při pochodu vesnicí zjistil, že jsem na domácí obyvatele působil nejspíš jako Laura Secord, když vedla přes půl Ontaria krávu v jedné slavné epizodě kanadských dějin.

Dorazil jsem k obchodu (něco jako Prague Deli v Torontě, jenže o hodně menší a také si tam nemůžete sednout a dát si dršťkovou). Ale to mi nevadilo, protože dršťkovou nejím. Tak jsem si objednal jogurt, ale hned jsem majitele Deli upozornil, že k němu mám prosbu. Krátce jsem mu vyložil svůj problém, že hledám elektrikáře, jehož první jméno je Steve, ale příjmení že neznám, ale že je v telefonním seznamu mezi elektrikáři. Majitel Deli žádného elektrikáře jménem Steve neznal, jediný elektrikář, kterého v okolí znal se jmenoval Boustead. Mohl by to být on? Ne, určitě nemohl. Majitel Deli přinesl telefonní seznam, ale žádného elektrikáře jménem Steve tam neviděl. Podíval jsem se také i když bez brýlí jsem toho moc neviděl. A rozhodně jsem neviděl Steva. Napadlo mě, že jsem jeho jméno viděl v telefonním seznamu z minulého nebo dokonce předminulého roku a že Steve změnil možná jméno podniku. Pociť jsem pýchu nad svou genialitou a svěřil jsem se se svým vnuknutím majiteli Deli. Ten si o tom moc nemyslel hlavně proto, že už jsem mu asi šel na nervy a kromě toho telefonní seznam z minulého roku neměl.

S kornoutkem jogurtu jsem polozoufale

vyrazil do rozžhaveného odpoledne. Do očí mne bacila zrovna přes ulici Kampelička pojmenovaná francouzsky. Přeběhl jsem silnici, vstoupil jsem a pokorně a zkroušeně jsem se postavil k jednomu z okýnek. Můj pohled se střetl s očima velmi pěkné paní ranného středního věku. Usmál jsem se. Dal jsem do toho úsměvu všecko své (nemalé) kouzlo, které jsem v sobě vypěstoval za už skoro sto let života, všecko bídu světa, všechn smutek ponižených a odstrčených. Krásná paní se také (bůhví proč) usmála a plavným krokem se přiblížila. Výmluvnou, i když silně akcentovanou angličtinou, hlasem, který jsem umně moduloval po vzoru svých slavných kolegů v torontském Novém divadle a s novým úsměvem (lehce bolestným, jaký by se hodil pro sv. Františka z Assisi) jsem krásné paní vyložil svůj truchlivý příběh. Paní mile poslouchala a jakmile jsem řekl elektrikář a Steve, oči jí zazářily jako hvězdy a z jejich rtů splynulo jeho příjmení. A že se hned podívá do telefonního seznamu. Upozornil jsem ji, že v letošním telefonním seznamu Steve není, ale možná v předešlém nebo dokonce v předpředešlém. Nemají náhodou...? Podívám se, řekla krásná paní a ladně odešla, aby se vrátila s telefonním seznamem z minulého roku. Jsou okamžiky, kdy je možné umřít štěstím. Jen jsem krásnou paní upozornil (když se blížíte k stovce, už nemusíte nic předstírat), že bez brejli na čtení a na psaní moc nevidím a brejle, že mám zamknuté v baráku. Jestli by krásná paní mohla Stevovo číslo napsat velkými číslicemi na kousek papíru? Krásná paní napsala, já se na ní podíval zbožňujícím očima (to jsem se naučil u Čičky, když jí dám kousek šunky), přijal její úsměv (ach úsměvy krásných žen, i když jsem v jejím marně hledal stopy zbožnění) a rozběhl jsem se k telefonní budce. Vytočil číslo. Odpověděl mi záznamník (neboli answering machine). Nechal jsem vzkaz: „Klíček. Prosím, co nejdříve.“ Pak jsem se vydal nazpět k chalupě. Málem jsem majestátně kynul mřížím zástupům, které na mém úboru mohly oči nechat. Dorazil jsem - promočený potem - k baráku. Auto tam ještě stálo. Čička se vyvalovala na sluníčku na verandě - musím já říci, že moc slunce škodí - a prakticky mne ignorovala. Schutl bych ji býval zakroužil krkem (ona ví, že ne). Za půl hodiny přijel elektrikář i s paní a dcerkou. A hlavně s klíčkem. Když jsem otevíral dveře, Čička se ani nepohnula. Potvora jedna.

Josef Čermák

*Měsíc to zavinil - Foxtrot Jirího Traxlera, slova Vilda Dubský. Aranžmá Zdeněk Petr. Nahrál Karel Vlach a jeho orchestr. Zpíval Arnošt Kafka. Deska Ultraphon. Rok 1941. Vydal R. A. Dvorský.

NATRHEJTE SI SAMI!

MALINY

\$ 1.85 za libru

WHITTAMORES FARM

HRÁCH, FAZOLE, ČERNÝ I ČERVENÝ RYBÍZ

Nacházíme se na 8100 Steeles Ave. E.

4 míle od Markham Rd. (Highway 48)

905-294-3275

Český tisk o krajanech

MAGAZÍN Mladá fronta- DNES 29.6.95

Text Marek Šálek

BLÍŽENEC INDIÁNŮ

Ideový vůdce skupiny Plastic People Vratislav Brabenec dnes navrhuje v Britské Kolumbii golfová hřiště a ve volném čase pomáhá při záchraně deštných pralesů

V době, kdy vrcholilo proslulé tažení Státní bezpečnosti proti Plasticům, čekali manželé Brabencovi dítě. Fara, na které tehdy žili, byla dnem i nocí obklíčena policejními vozy. Když na nastávající matku přišly bolesti, byla v domě sama a bez telefonu. Do porodnice se dostala pozdě, doktor nemohl najít nůžky, porod se nepovedl. Holčička po týdnu zemřela.

Dvaapadesátiletý saxofonista legendární skupiny Vratislav Brabenec dodnes nevěří, že tehdejší komplikace - opožděná sanitka a ledabylý porod - byly náhodné. Vinu dává i sobě, že neseděl doma. Po letech nechápe ani to, proč se jeho žena vracela z porodnice sama linkovým autobusem. "Kde jsem byl, co jsem dělal?" přemýšlí. Honičky s policajty nebyly tím, o čem by snil. Rozhodl se emigrovat.

V patnácti letech odjel do Mělníka vyučít se zahradním architektem. Studium ovšem spočívalo v námezdní práci na latifundích JZD. Se spolužáky se nesblížil, a tak chodil sám do hospod a do lidové školy umění, kde se učil hrát na klarinet a na saxofon. V posledním ročníku navštívil pásmo, se kterým zvítězil v krajském kole soutěže zájmové umělecké tvořivosti.

Po maturitě se V. Brabenec stal vedoucím odboru městské zeleně na národním výboru v Příbrami. Z práce měl dobrý pocit. Říká: "Předseda okresního výboru KSČ mně vycházel vstříc. Podílelo se mi například změnit koncepci výsadby letniček: napříště se nesázely do obrysů pětipalcových hvězd, ale do tvarů, které jsem sám vymyslel." Spolehlivý zaměstnanec MNV měl nárok na byt v paneláku, ale místo toho vymánil na starostovi klíče od prázdného domu určeného k demolici, kde mohl hrát na saxofon i v noci. Po roce toho ale měl v Příbrami dost. Připadal si opuštěný a táhl ho to do Prahy.

V Praze vysazoval parky na nových sídlištích a zbytek času trávil v hospodách. "Bylo to nekonečný bloudění," vzpomíná Vratislav Brabenec. Zkusil se přihlásit na konzervatoř, ale marně. Odhodlal se tedy k ostrému řezu: stal se posluchačem bohoslovecké fakulty. "Chtěl jsem se ukázat a vrátit se na zem," vysvětluje, proč si vybral právě teologii. Ve třetím ročníku ze školy odešel. "Hemžilo se to tam stejnými pokrytci jako všude," říká.

Místem, kde bylo pokrytctví nejmenší, byla pro mladého hudebníka hospoda. V té se však nedalo sedět nasucho. Ve snaze vyřešit svoje narůstající problémy

s pitím odjel do Anglie. "Nikoho jsem tam neznal a alkohol tam byl drahý," objasňuje Vratislav Brabenec.

Jeho adresu v Londýně ale brzy vypátral známý, který tu pracoval jako ochutnavač firmy Wattney's (světový distributor destilátů). "Jednou večer zašukal na moje okno s pětilitrovou fľaškou whisky. Když jsme ji vypili, šli jsme k němu domů, kde měl osm set lahví z celého světa. Další noci jsme trávili alkoholickými cestami okolo zeměkoule," vzpomíná Brabenec, kterému se však po půl roce usilovného pití zastesklo po Praze a vrátil se domů. "Díky bolševikům se tu žilo jako v ráji. Všichni měli spoustu času, lidé se nezištně družili a malíři vydělávali těžké prachy," přibližuje tehdejší atmosféru v Čechách.

V roce 1970 dostal V. Brabenec nabídku z JZD Klešice na Mostecku, aby tu vytvořil pracovní kolektiv specializovaný na rekonstrukce zámeckých zahrad. Mezi zaměstnanci psychedelického saxofonisty byla řada umělců a filozofů. Radost ze života, kterou tehdy underground na zámeckých ubytovnách zažíval, trvala pět let. Skončila hromadným zatčením všech protagonistů PP.

Vratislav Brabenec vyšel z vězení po osmi měsících. Kapela se dala znovu dohromady. "Státní moc nám přisoudila politické ambice, a tak se stalo, že na naše koncerty chodilo čím dál víc lidí, kteří potřebovali být u něčeho zakázaného. My jsme přitom žádné spartakiády nechtěli. Nakonec jsme museli konspirovat nejen kvůli estébákům, ale i kvůli davům skandujících mániček," říká V. Brabenec. Za honičky s StB je přesto vděčný: "Kdyby nás nechali na pokoji, asi bychom se brzy uchlastali a zbláznili, jak se to později mnohým z nás stalo. Takhle jsme se ale vzepli k velkým výkonům."

Jeden z posledních koncertů byl naplánován na Střední večer roku 1980. "Rozveselila nás představa fízlů, jak se plazí pod stromčkem u elektrického vláčku, zpívají Narodil se Kristus Pán a nemají čas nás zatýkat," objasňuje Vratislav Brabenec. "Radost undergroundu z podobných kousků ale pomalu dohasínala. Jeden z venkovských domů, ve kte-

rém se měl koncert odehrát, ministerstvo vnitra vyvlastnilo, další zapálilo. "Potom zmlátili kamarádku. Přišli k ní v noci domů, zaklepalí a řekli Tady Magor, otevři. Víc si nepamatuje. Kopali do ní, vyrvali jí vlasy. Dodnes má potíže s pamětí," říká Brabenec. Zákeřných útoků přibývalo, výslechy doprovázelo bítí a vydírání. Brabencovi odjeli do Vídně, odkud za rok pokračovali do Kanady.

Za třináct let života v emigraci navázal Vratislav Brabenec nehlubší vztah s krkavci. Na prahu domku, ve kterém s manželkou Marií a s dcerou Nikol žije, se objevuje za svítání. Jakmile se rozední, začíná vytrhávat plevy. V tu dobu ptáci přilétají. Pokaždé vstane a prohodí k nim pár slov. Oni si ho nevšímají a letí dál. "Jednou jsem předstíral, že mám moc práce. Zakroužili mi nad hlavou a zakrákali. Klečel jsem dál v záhonech. Udělali další otočku a znovu mi vynadali. Já zase nic. Potřetí nalétli těsně nad moji hlavu. Tak jsem vstal a pozdravil je. Teprve pak spokojeně odlétli," vypráví někde-

na verandu ke klavíru a začala preludovat. Prý aby jí "srdce řeklo", kam strom patří. "Motál jsem se se sazenicí po louce, když se od garáže ozvala rána. Tušil jsem, o co jde, a tak jsem se tvářil, jakoby nic. Když tam paní továrníková doběhla, kluk, který se mnou pracoval, najížděl už potřetí do jejího kadillaku. Po sedmé ráně se vyvalila zadní stěna od garáže a přijeli policajti. Ještě ten den se po celé čtvrti rozeslo, co jsme za grázly a už jsme nedostali žádné kšefty."

Brabencovi se odstěhovali na druhou stranu Kanady, do Britské Kolumbie. Vratislav v té době získal druhou cenu v soutěži o nejlepší návrh na arboretum v Kalifornii a ocenění mu získalo prestiž. Stal se odborným poradcem stavitele golfových hřišť a satelitních městeček. Říká: "Šel třeba vymyslet, že vysázíme alej červených javorů. Namítl jsem, že několik tak krásných stromů by možná stačilo. Já vím, odpověděl, ale takhle to líp prodám." Yes, sirl odpověděla prý legenda pražského undergroundu a odklusalá sázet.

ší saxofonista Plastic People a v očích má slzy.

Po příletu do Kanady se Brabencovi usadili v Torontu. Ve čtvrti, ve které bydleli, kráslil český disident pozemky boháčů. Ti od něj chtěli jediné: aby udělal svou práci a co nejrychleji zmizel. Pak přišel den, kterému se v pokleslé literatuře říká osudný. Vratislav Brabenec sázel zákazníci na zahradě tisí. Pokaždé, když v ruce držel další, madam odběhla

Svou "nezávislost" si autor většiny libret skupiny The Plastic People of the Universe šetřil na víkendy. Volný čas trávil převážně na protestních akcích v Clayoquot Sound, kde mizí rozsáhlá část posledního deštného pralesa na severní polokouli. Na blokády v Britské Kolumbii se nesjíždějí jenom místní obyvatelé, ale lidé různých profesí z celého světa. Jsou mezi nimi také radikálé, kteří se ve snaze zachránit

stometrové stromy šplhají do jejich korun, odkud je potom předáci dřevařských koncernů sestřelují jako veverky.

V létě přijíždí do Clayoquot Soundu celá rodina Brabencova. "Nikol tady dostává lekci," říká její otec. Je pyšný, že šestnáctiletá dcera vloni dokázala před celou třídou obhájit svůj názor, že kácení pralesů je zruční. Učitel jí sice řekl, že je fašistka, ale postupně se na její stranu přidala většina studentů. Neměla to lehké. Nedařilo se bydliště Brabencových je letecká základna. "Dětem vojáky jsou pralesy ukradené. Stěhují se z místa na místo a je jim jedno, jak to tady bude vypadat za sto let," říká V. Brabenec. Jako opačný příklad uvádí Indány: "Žili na jednom místě tisíce let a přesně věděli, co si můžou dovolit a co ne."

Několik let bydlel u Brabenců starý Indán. "Celý život byl zvyklý si za výplatu koupit whisky a nalít si ji do hlavy, tak jako všichni soukmenovci. Jednoho dne se ale vzburil a přestal chlastat. Jak říká, nechtěl už být poslušným psem," vykrekuje ho Vratislav Brabenec, jehož ženě Marii se v té době za soumraku občas naskýtal zvláštní úkaz: od lesa krácel tlustý Indán (152 kilogramů), objímal její vyhublého manžela (56 kilogramů) a přitom pozorně poslouchal, co mu běloch vypráví. "Když přestal pít, uvědomil si svou samotu a vykořeněnost. O svých předcích toho věděl málo, a tak jsme to spolu dávali dohromady," říká V. Brabenec.

Dnes Brabencovi pronajímají polovinu svého domku dívce, která veli blokáde pralesa. Není divu, že jejich dcera Nikol, vychovaná mezi tuleni, Indány a ekologickými aktivisty, nemohla při loňských prázdninách vyjít z údivu, když se poprvé ocitla v běžné středostavovské rodině. Zděšená životním stylem a vzájemnou komunikací svých hostitelů psala domku jeden dopis za druhým. Jeden z nich si její otec pamatuje doslova: "Bylo mi smutno, a tak jsem šla ven a hledala pro vás nějaký kámen. Když jsem ho našla a sebrala, zvedl se vítr. Cítila jsem, že jsem něco porušila. Vrátila jsem se a položila kámen na jeho místo. Byla jsem šťastná, že jsem to pochopila."

Kanadě

PUBLICISTIKA 11.7.1994

Esterházy nikoliv
v Maďarsku

Už se nikdy nepodaří zjistit, zda Pavel Esterházy byl hrabě z Maďarska anebo maďarský podvodník vydávající se za hraběte. Jen jeho podoba se zachovala. Můžeme si ji prohlédnout v malém muzeu ještě menšího městečka Esterházy ležícího uprostřed provincie Saskatchewan v Kanadě. Kdo to skutečně Pavel Esterházy byl, to už se nedovíme, ale výsledkem jeho „náborářské činnosti“ jsou nekonečné prairie proměněné v úrodná pole. Jeho přičiněním se stěhovali do Saskatchewanu Maďaři, Němci, Angličané, ale i Češi. Ti, kteří měli namířeno do Ameriky. Najati agenti je ihned po příletu do New Yorku přesvědčili, aby pokračovali v další cestě do neznáma.

Dodnes žijí v Esterházy a jeho okolí Koliné či Táboru potomci těch, kteří sem přišli v minulém století. A dodnes hovoří krásnou češtinou Boženy Němcové, jejíž zpěvnost uchu lahodí. Dodnes je v nich hrstka českých sedláků spojená s umem a pracovitostí. A dodnes, ač někteří už v pokročilém věku, pilně navštěvují kurzy češtiny, které si sami organizují.

Stejně jako jinde se všichni chtěli vypovídat. Esterházy o to intenzivněji, protože poslední návštěva z rodné země byla za druhé světové války a nebyl to nikdo jiný než Vojta Beneš.

Různá Bílá je potomkem prvních přistěhovalců a dokáže i o minulosti vyprávět velmi poutavě.

„Moje babička byla z rodiny Vrabcovy – jeho babička – ukazuje na svého muže – „to byli Hendrychovi a třetí rodina byli Dolejšovi. Ti všichni přijeli pohromadě 26. července 1886. Tenkrát to tady byla otevřená prairie, nejbližší město bylo White-wood. Město? – byla tam jenom dráha, hotel a jinak nic. První zima byla hrozná. Do země vykopali díru, nahoru dali hradby, na to dmy a v tom žili. Dostali každá rodina přidělených 160 akrů půdy – říkalo se tomu homestead. K tomu dva voly, krávu a slepice. Zvířata s nimi žila v těch dírách. První zimu chytali jen divoké koroptve a zajíce. Naši babičce se za čtrnáct dnů po příjezdu narodila dcera. Zdá se, že to těžké živobytí jí dopomohlo k vysokému věku. Dožila se osmdesáti let.“

Ke své manželce se připojuje Edward Bílý.

„Můj dědeček, Jan Bílý, vyjel z Čech 13. listopadu 1886. Měl namířeno do Jižní Dakoty, protože si do- pisoval s nějakým Suchanem, a ten mu vychvaloval, jak se má v Americe dobře. Hned v New Yorku ho chytili agenti a přemluvili ho, aby jel do Kanady. Tož, zůstali na lodi a pokračovali do Montrealu a pak vlakem do Winnipegu. Dál už nemohli, museli tam zimovat. Dědeček řezal dříví pro lidi a tatínek se díval z okna – byl malý chlapec a viděl železnici, vagony tahali koně. Na koně se kůň musel vždy přepřáhnout.“

Jak skončila zima, táhli dál. Nejdříve ještě vlakem do Langsburgu. Dále už dráha nevedla. Potom koupil dědeček dva voly, pluh a nějakou káru. Za homestead zaplatil 10 dolarů. Dostal také celtu, vykopali díru a vodu k pití brali z louže. Sta-

BLESK 28.5.95

Českého dobrodruha
zachránila kořalka

Václav Jim Štastný, u táborových ohňů na březích řek a jezer kanadských provincií Yukon a Britská Kolumbie známý výhradně jako Lucky Jim, prošel a po řekách proplul Kanadu křížem krážem. Měl na to poměrně dost času, protože jako devatenáctiletý mladík těsně po vyučení emigroval v roce 1968 z pražského Smíchova přímo do Toronta. Přes těžké začátky, způsobené především jazykovou bariérou, záhy začal uskutečňovat své klukovské sny v kanadské divočině, ale i za polárním kruhem na pobřeží Severního ledového oceánu. Vystrídával řadu povolání a i manželek či přítelkyň. Za ženu měl Eskymačku, se kterou má mimořádně přitažlivou dceru, dnes už provdanou, žil s Indiánkou, Brazilkou a krátce se oženil i s Češkou. Nedávno se zastavil v Praze u své matky a my jsme jeho návštěvu využili k rozhovoru.

BLESK Jime, když jste v roce 1968 emigroval, kolik jste uměl slov anglicky?

„Vlastně jenom tři – „no money“ a „work“. Pracoval jsem tedy většinou jako pomocný dělník na pilách, že-

leznici, stavbách, lovil jsem kožešinová zvířata, pracoval jsem na ropných tankerech v Severním moři. Ale stále mě to táhlo do divočiny, do pralesa a na řeku. Tak jsem si postavil poblíž Yukonu na řece Teslin malý srub, kde

jsem i několikrát prožil polární zimu.“

BLESK Učarovalo Vám však i arktické pobřeží Kanady – konečně tam se narodila i vaše dcera.

„Lákaly mě nekonečné bílé pláňe, měl jsem dvoje psi spřežení a cestoval jsem mezi pobřežními ostrovy v okolí Tuktoyaktuku. Tam jsem se také seznámil s mojí ženou Milli. Její soukromí však našemu vztahu nepříliš – mají nechuť k bělochům jako celku – a tak vztah po třech letech skončil.“

BLESK Na jednom místě jste nikdy dlouho nevydržel...

„Nejdelší trip jsem udělal právě se psy z Yukonu až do Toronta, tedy téměř přes celou Kanadu ze západu na východ. Už v té době jsem však začal pošilhávat i po jiných končinách, které ostře

kontrastují s mrazivým severem. Lákaly mě neprobádané oblasti v Brazílii, kde na východních svazích Kordiller pramení Amazonka. Odhodlával jsem se asi dva roky, přečetl řadu publikací a studoval mapy. Když jsem měl koncem loňského roku v bance dostatečnou sumu, vystěhoval jsem se z bytu, odhlásil telefon, zařízení odvezl do skladiště a 12. listopadu jsem odletěl do Peru na pobřeží Pacifiku – do Limy.“

BLESK Takže vás čekala

cesta napříč kontinentem

ze západu na východ, až

k pobřeží Atlantiku. Jak

dlouho trvala a čím vším

jste cestoval?

„Přesně po šedesáti dnech

jsem se dostal do Rio de

Janeira. Kromě vlastních no-

hou jsem zřejmě použil

snad všechny dopravní pro-

středky: loďku, parník, malé

letadlo, autobusy, vlak, la-

mu, lanovku, nákladní

i osobní automobily, rikšu...

Dokonce jsem si kousek

i zaplavoval, samozřejmě ne-

dobrovolně.“

BLESK Napadlo vás po ces-

tě někdy, že se možná ani

nevrátíte domů?

„Několikrát. Nejhorší to

bylo poblíž Manausu, kdy

mě v noci kousla do ruky

nějaká jedovatá potvora.

Ráno jsem měl předloktí

stejně silné jako stehno na

noze. Poradili mi nemocnici

– když jsem k té kůlně došel

a viděl řadu domorodců,

kteřím chyběly části jedné

či několika končetin, oka-

mžitě jsem zařadil zpáteč-

ku.“

BLESK Snad jste nenavští-

vil místního šamana?

„Ne. Navštívil jsem míst-

ní kofalnu a nakoupil záso-

bu „cachasy“, což je kofalka

z cukrové třtiny. Lil jsem to

svinstvo do sebe až do rána

druhého dne a když jsem se

pozdě odpoledne probudil,

byl už otok znatelně menší.

Pokračoval jsem ve volněj-

ším tempu a do čtyř dnů by-

la ruka v pořádku. Pak jsem

se zase vydal na řeku.“

BLESK Nenapadlo vás na-

psat o svých cestách kníž-

ku?

„To víte, že napadlo. Prv-

ní, nazvaná Kanadské blou-

dění, je sice hotová, ale na-

kladatelé s jejím vydáním

váhají. A teď píšu story o

svém putování Jižní Ame-

rikou. Chtěl bych čtenáře

přesvědčit, že opravdová

dobrodružství lze prožít i na

konci dvacátého století.“

Jan Prokop

věli si špalíkové domy. Tak asi čtyřicet centimetrů dlouhé špalíky se napříč zazdívaly maltou z bláta a slámy. Můj tatínek potom později jako jeden z prvních postavil v Táboře poschodový dům. Měli jsme ústřední topení a velké pokoje s draperlemi. Tatínek byl vyhlášený farmář, v roce 1913 si jako první koupil auto.“ Pan Bílý mezi různými starými fotografiemi a dokumenty uchovává i plechové číslo auta, které bylo tenkrát i řidičským průkazem.

V rovinatých prérích nebyl kdysi ani jeden strom. Větrům, které k prérí patří, nebyl kladen žádný odpor. Ale jenom do té doby, než se tam usídlili Češi. O putování svého rodu nám vyprávěl dvaosmdesátiletý Ladislav Martinovský, úspěšný sadař. Jeho předkové se vypravili do světa v roce 1833 přes Volyn. A dnes nám povídal perfektní češtinou o tom, jak pokračuje v sadaření, které založil jeho otec. Tak trochu poručil větru. Nejdříve založil větrolamy a teprve pak začal sázet ovocné stromy. Dnes se v kdysi neúrodné prérí pěstují nejen obilí a řepka, ale také výborná jablka.

Mnohokrát jsem si při putování Kanadou uvědomila nejen sílu a um našich lidí, kteří si dokázali poradit i v těch nejtěžších situacích, ale také něco nepojmenovatelného, co dodává člověku putujícímu přes různé země a časem sílu udržet si svůj rodný jazyk a předávat ho dalším pokolením. Pan Martinovský byl toho dokladem.

V Esterházy pracuje Československé sdružení. Jeho tehdejší předsedkyně, Olga Záková, se po delším pobytu v nemocnici necítila dobře, přesto povídání neodmítla.

„Moji rodiče přišli z Volyně v roce 1927 – to mi bylo dva a půl roku. Anglicky jsem neuměla ani hymnu, ani modlitbu. Jen jsem se držela maminky.“

Rodiče mého muže přišli v roce 1939, vzali jsme se v roce 1942 a až do roku 1980 jsme žili na farmě.

Když jsme viděli, že v rukou nejstaršího syna bude naše úsilí pokračovat, přestěhovali jsme se do města. My jsme byli na farmě moc šťastní. Pěstovali jsme ječmen, řepku, měli jsme slepice i krávy. Práce bylo mnoho, lidi v Evropě nechtějí věřit, že to zastane jeden člověk. Ale tady má každý traktor, obdělávají se větší kusy pole, dobytek je na pastvě hned u domova. Není bída o krmení, nikam se nemusí jezdit. Měli jsme asi 480 akrů, to je asi 200 hektarů.

Naše děti měly do školy dvě míle. Pořídili jsme jim koně a vozejk. Když byla pěkná pohoda, řídil nejstarší syn. V nepohodě je vozil manžel. A když bylo hezky, tak šly pěšky. Dočes na to vzpomínají jako na velkou radost. Šly přírodou, viděli zajíce, zvěř. Ale než šly děti do školy, musely doma udělat všechny práce a vracely se až po čtvrté hodině. Ó, to byla moc dobrá léta.“

Čeština Olgy Zákové je nejen půvabná, ale mnohý z nás by ji mohl její vybroušenost závidět. Jak jste to dokázala?

„Nebylo to těžké. V roce 1932 sem přišel jeden kněz. Kázal v Kolině a věděl, že já se zajímám o češtinu. Dal mi pár českých knih a slovníky. Já jsem začala česky psát (musím podotknout, že většina potomků českých vystěhovalců nedokáže česky napsat ani jedno slovo a stejně tak přečíst, i když česky umějí) a pak už to pro mne byla hračka. Naučil nás zpívat, hrát divadlo, všemu krásnému nás naučil. Já na to do smrti nezapomenu. A moje máma zpívala česky od rána do večera. Teď, když máme český spolek, zase zpíváme. Když jsem ležela nedávno v nemocnici a čekala večer na ošetřovatelku, tak jsem si polichu zpívala. A to mi pomohlo.“

Paní Záková skončila a zavřela oči. Možná, že se jí v hlavě promítala krajina, kde se narodila její předkové a k níž ona má tak vřelý vztah. Přesto, že ji nikdy neviděla a už asi neuvidí.

HANA JURAČKOVÁ

Spokojne si u nás nažívajúci Vasil Bifak raz údajne vyhlásil: "V politike viac ako vo fyzike platí, že akcia vyvoláva reakciu." To, čo sa dnes na Slovensku deje v politike, je logická, zákonitá reakcia na zásadne udalosti spred šiestich rokov. Keďže tými udalosťami bola novembrová revolúcia, túto reakciu (a je na to dosť dôkazov) nemožno nazvať inak než - kontrarevolúcia.

"Dost bolo slobody!"

Je ironické, že práve známy slovenský spisovateľ s menom Sloboda nedávno vyhlásil: "Sloboda je pre silných, pre dravcov, pre zdravých, mobilných... Čo je pre tigra slobodou, je pre antilopu smrťou. A keďže ľudia budú vždy rôzni, sloboda bude vždy iba pre úspešných, silných, pre elitu." Ironické je aj to, že iste neúmyselne tak jasne definoval ideológiu nastupujúcej kontrarevolúcie na Slovensku. Naša spoločnosť dnes zreteľne a nezvratne cúva späť do kľetky, ktorú pred šiestimi rokmi s nadšením rozbila. A ako celkom otvorene vyhlasuje napríklad riaditeľ kolibských ateliérov, "dost bolo vépeenárskej zamatovosti". Skončil sa experiment so slobodou. Nastupuje "poriadok" a režim tvrdej ruky. Je len symbolické, že táto tvrdá ruka ma navlečenú boxerskú rukavicu.

Nezvratnosť tohto javu je nielen v jeho historickej logike, ale predovšetkým v jeho masovej podpore. Nemýme sa, súčasná deliaca čiara prechádzajúca väčšinou slovenských rodín (keď mladšia generácia zväčša kašle na politiku, zatiaľ čo staršia zbožňuje Vladimíra M.) nie je klasickou epizódou parlamentnej demokracie, keď sa popularita politikov s odstupom času stráca. Vladimír M. nie je len politikom, on je predovšetkým stelesnením svetonázoru odchádzajúcej generácie. Generácie, ktorá zväčša zažila vojnu (a teda aj mýtický slovenský štát), ale hlavne komunizmus s pravekým politickým vlnobitím a ktorá už nechce nič nové. Títo ľudia si vystáli celoživotnú frontu a po novembri 1989 postupne zistili, že táto fronta už neplatí. Poznanie o to hroznejšie, že nielenže nemajú šancu postaviť sa do nejakej inej, náhradnej frontičky, ale hlavne, že to, čo najviac obetovali (podriadenosť totalitnej hlúposti v mene sľúbenej odmeny) už nikto neocení! Celkom jasne toto rozčarovanie formulujú úvodníky Literárneho týždenníka s argumentmi typu "profesor pred dôchodkom dnes nemá taký plat ako niektorí jeho podnikaví žiaci, ktorí sa vyvážajú v drahých autách" atď., atď.. Rozčarovanie je ešte rozčarovanejšie, keď sa nezabudne spomenúť u nás obľúbená formulka "celý život poctivo pracoval" a podozrenie, že jeho žiaci nemohli nadobudnúť taký majetok za krátku dobu poctivo. To, že nemenovaný profesor celý život robil za komunistov a na komunistov sa už nespomína. Na Slovensku nikdy neboli v obľube ľudia, čo si niečo zarobili navyše a ešte aj provokovali tým,

KONTRAREVOLÚCIA

Gustáv Murín

Dystopická úvaha o tom, koľko minulosti nás ešte čaká
(Dystopia je predpoveď najhoršieho možného vývoja budúcnosti)

že si napríklad kúpili drahé auto. Nehovorí sa tomu závisť, ale "sociálna spravodlivosť". Jánošíkovské zhabanie majetku podnikavým a bohatým a jeho rozdanie "chudobným" voličom sa dnes nazýva "sociálna solidarita". Zbija sa progresívnymi daňami. A ten, kto dnes volí Vladimíra M., si ľahko spočíta, že ak ešte chvíľu počká, bude sa rozdávať. Už dnes sa rozdávať vybraným vyvoleným kreslá, fabričky, pekne hlboké korytka. Tomu, kto po roku 1989 zistil, že nie je (podľa definície R. Slobodu) ani silný, ani dravý a že hýbať sa mu už vôbec nechce, musia udalosti dnešných dní pripadať ako návrat strateného raja.

Generačný šikan

Nie je ničím novým, že "starou gardou" nášho Napoleona (ten pôvodný tiež prišiel po Veľkej revolúcii, aby zaviedol veľký poriadok) sú povestné babky-demokratky. Veď obdobne fanatické voličstvo (taká babka si nechá za stokrát vytešovať svoj idol aj na koleno) mal aj Jelfcin. Omnoho dôležitejší je pohľad na demografickú krivku. Tie hovoria, že v roku 2000 bude v Európe viac 65-ročných ako 15-ročných. Orientovať sa na toto voličstvo je priam strategický ťah a Vladimír M. má dosť citlivé (a veľké) ucho, aby na to skôr či neskôr prišiel.

Ide o biologicky bezmocnú skupinu obyvateľstva. Oni skutočne ani nemôžu súťažiť v džungli, ktorá u nás pred šiestimi rokmi nastala. Ich konanie je logické a z ich hľadiska správne. Veď starnutie sa jasne definuje ako narastajúca neschopnosť vyrovnávať sa so zmenami. A Vladimír M. je (hoci naivnou) nádejou, že "bude ako bolo". Za také heslo "stará garda" naozaj aj dušu vypustí. Ale nielen dôchodcovia sú tí z reťaze utrnutí, ktorí sa každý mesiac cvičia v hale na Pasienkoch v dávení zľče, bojových pokrikoch hnusu a ktorí nakoniec (zatiaľ bez povely a individuálne) aj útočia. Ide o bežné o tzv. generačný šikan. Z vojenskej vieme, že tí, čo šikanom najviac trpeli, sú obvykle najnapádnejšími organizátormi nového šikanu, ak sa im na to dá príležitosť. A tak si Vladimírovi bojové šiky vybavujú na nás ostatných účty za svoju premárnenú životnú šancu i za ochromujúci strach z nevládnutelných zmien. Veď čo je to za spravodlivosť, keby si teraz niekto utrhol zo života viac než kedysi oni?! Nie náhodou. Aferko navrhoval za hlavnú zábavnú reláciu STV Repete. Hlavná publicistická relácia STV by sa potom mala volať Revanš.

Dost bolo konkurzov!

V týchto dňoch mal byť na nemenovanej katedre nemenovanej fakulty nemenovanej univerzity vypísaný konkurz na vedúceho katedry. Kolektív katedry zhodou okolností nebol desaťročia dopĺňovaný a dnes to majú všetci viac či menej "za pár". Ak by platilo kolektívne členstvo v HZDS, bola by tam asi táto katedra ako prvá. To nie je vec ideológie, ale pragmatického spojenectva. HZDS, to je Vladimír M., a Vladimír M. je stelesnením ideálu už vyššie zmieneného "sociálnej (jánošíkovskej) spravodlivosti". Je totiž sociálne spravodlivé, aby si všetci tieto potenciálni dôchodcovia odkrútili tých zopár krôčkov v pokoji, bez zbytočného vzrušovania a naháňania. Čo bude s katedrou potom, až takmer jednotnou nohou vykročia do vytúženého dôchodku, ich nezaujíma. Kontrarevolúcia sa neupína k budúcnosti, ona je vyrovnávaním si súčasných účtov. Snáď neprekvapuje, že katedrálnici nie sú schopní postaviť kandidáta z vlastných radov a tak ich každý potencionálny "cudzinec" existenčne ohrozuje. Riešenie? Proste, zákulisnou manipuláciou storpédovali konkurzné konanie. A kandidáti (slepšími a ešte lepšími

plánmi na rekonštrukciu katedry) sa museli (aspoň nateraz) rozísť. Aké jednoduché... Tento symbolický príklad má a ešte bude mať svoje obdoby na rôznych úrovniach v dosahu vlády Vladimíra M. Už dnes prišli voliči o šancu vyberať si do parlamentu konkrétneho kandidáta. Porušilo by to vzťah vďačnosti k Vodcovi, ktorý má večné problémy s vďačnosťou svojich poslancov. Rovnako to bolo s privatizáciou, kde verejné súťaže nahrádzali odpredajom za korunu. Z Vodcovej vôle, či aspoň pod jeho menom. Súčasná likvidácia školských samospráv je len ďalším z príkladov naplnenia zásadného požiadavku kontrarevolúcie - zabránenie voľby, nepripustenie súťaže, a teda prirodzenej nezávislosti od Vodcu. Ten kto sa na nejaký post dostane konkurzom, vďačí za to svojej vzdelanosti, talentu a šikovnosti, čiže nie strane, ani Vodcovi, ktorý ho funkciou obdaroval. Taký víťaz konkurzu nedokáže byť vďačný, lebo nemá byť za čo vďačný - ako potom môžete ovládať jeho a s ním i celú organizáciu? Veď je to neprípustné (skalný milovník HZDS by zvolal "nedemokratické", ale princíp čiernej zamieňanej nabiely a naopak si ešte len vychutnáme)!

Z vrátnika riaditeľom

Aj kontrarevolúcia (tak ako revolúcia) sa vyznačuje závrtnými kariérami. Predstavte si napríklad človeka, ktorý mal byť pôvodne učiteľom telocviku a zemepis, ale nikdy poriadne svoju kvalifikáciu nedokončil. Slovo "skriňa" možno dodnes píše s ypsilonom. Zato vynikal v dozore. Novembrová revolúcia dala jeho fádnu životu šancu - vstúpil ako náhradník za HZDS do parlamentu. Tu by si ho opäť nikto nevyšmol (hlasoval poslušne a automaticky), keby z neho stranická úloha neurobila hlavnú postavu v skvelej epizóde údajného podplácania poslancov HZDS za "zradu" na Vladimírovi M. Epizóda zrejme nemala očakávaný efekt a do nového parlamentu sa náš telocvikár už nedostal. S jeho nekvalifikáciou si ho netrúfili prijať ani HZDS oddaní riaditelia škôl. Zamestnal sa teda ako vrátnik a vo voľných chvíľach nadával na Vladimíra M., že naňho zabudol. Ale nezabudol. Dnes je dotčný riaditeľom jedného z vedeckých ústavov pod patronátom pani Slavkovskej. Konečne je odborníkom na svojom mieste. Vždy predsa vynikal v dozore.

Ano, začína sa doba, keď sa k veslu hrnú tí, čo sa za komunistov nedokázali presadiť ani za, ani proti a ktorých slobodná súťaž za tých pár rokov demokracie hrozila odrovnať úplne. Do dnešných dní si prinášajú devízu, ktorá chýbala tým talentovanejším a šikovnejším pred nimi - lojalitu. Lojalitu k darovanému korytku a najmä k Vodcovi, ktorý im to korytko prepožičal. Návrat k minulosti sa symbolicky prejavuje aj v masovom návrate gerontov do rozhodujúcich funkcií. Ideológia nehybnosti je pre mladých preukazne neatraktívna. Preto dnešná vládna garnitúra siaha na samé dno kádrových rezerv (a príbuzných).

Vodcova vôľa

Bývalý riaditeľ STV vykonával vzorne Vodcove pokyny a celkom okato mu pomohol vyhrať voľby. A predsa musel odísť. To je dôležitý (aj keď v histórii nie nový, pozri metódy budovateľa kultu osobnosti) moment zmeny chápania moci. Už nie je podstatné, kto má aké zásluhy. Nepomáha ani zaslúžilé členstvo v strane. Rozhodujúca je (momentálna) vôľa Vodcu. Veľmi účinne a tiež veľmi efektívne. Nabudúce bude každý vedieť, že jeho korytko je nielen prepožičané, ale aj dočasné. Zásluhy kazia ich nositeľov, lebo si namýšľajú, že vďaka nim majú právo

občas aj na názor a, nedajbože, aj na automatickú vďačnosť Vodcu. Teraz si každý zapamätá, že podstatné nie sú zásluhy, ale lojalita (základné heslo súčasných článkov v rôznych HZDS-križníkoch, či torpédoblcov a budúcich vládnych dokumentov). Zásluhy sa týkajú minulosti. Lojalita je záväzok súčasnosti. Vykonáť čokoľvek a hneď. Bez zbytočných otázok. Vracia sa doba stranických úloh. Aj ako ospravedlnenie pre tých, čo ich už vykonávajú.

"Aj telesne postihnúť s HZDS"

Tak ako je nedeliteľná autoritárna moc, tak nedeliteľný je jej nárok na šírenie vplyvu. To, čo sa dnes deje, nie je obvyklé striedanie moci na obmedzený čas. Je to dôkladné zabetónovanie sa v pevných pozíciách na dlhú dobu. Znamená to nie povrchné, ale dôsledné a hlboké obsadenie všetkých pozícií. Od všetkých významných funkcií v parlamente, štátnej správe až po spoločenské organizácie. Preto tie zázračné kariéry vybraných vrátnikov. "Aj telesne postihnúť s HZDS" je nadpis článku v bývalom Koridore. Text pokračuje: "Stretnutie občanov s predsedom HZDS Vladimírom Mečiarom v Martine bolo v určitom zmysle výnimočné. Skvelú atmosféru v športovej hale zvýraznila aj účasť sluchovo postihnutých spoluobčanov..." Svojím spôsobom symbolické. A známe z dejín nie takých dávnych autokracií.

Výťah k moci

Už aj iní si všimli a jasne pomenovali úroveň súčasných vládnych kádrov. Je to tretia až štvrtá garnitúra. Permanentný konflikt Vladimíra M. (z pozície Vodcu vnucujúceho sa všetkým) s tvorivou inteligenciou je známy. Vedľajším efektom je takmer jednotne kritický tón súčasnej tlače na Slovensku. Vladimír M. je jeden z mála vskutku rodených politikov u nás, ktorého kvality dokonalo vyvážia jeho katastrofálne personálne prešľapy. Odpor zjavnej väčšiny tvorivej inteligencie slovenských republikánov márne maľujú ako protislovenský. Ide o prirodzený odpor voči zupáckym manierom Vladimíra M. a jeho klanu vyvolených. Práve nekompetentnosť jeho vyvolených má preto dôležitý dosah na budúcnosť. Nemajú to, čomu sa hovorí profesionálna hrdosť, preto pre nich nebude problém (podľa potreby) demontovať existujúce mechanizmy parlamentnej demokracie a nahradiť ju potemkinovskou demokraciou. Najvyšší sudca Štefanko nemá problémy s paragrafmi, ktoré neovláda, alebo ignoruje. Právnik Cuper dokáže tvrdiť, že vymenovanie a odvolanie šéfa tajnej služby kolektívom vlády (teda vlastne Vladimírom M. samotným), je demokratickejšie než z vôle prezidenta a pod kontrolou parlamentu. Novinársky falzifikátor Smolec uverejní v Slovenskej Republike zrejme čokoľvek, veď sám nemôže byť meradlom novinárskej etiky. Smutná je napríklad účasť "karikaturistu" Zimku, ale veď ten to už za komunistov považoval za "chlebovku". Ľahko teda nájsť obetavého autora typu Handžárika, ktorý vyzve v Literárnom týždenníku, aby bolo "nelojálnym" demokraticky zakrútené krkom. Táto periférna časť slovenskej inteligencie je promiskuitná už z podstaty svojich ne-schopností. Pôvodný predpoklad, že HZDS dôjdu "odborníci", a tak aspoň časť vecí verejných ostane v rukách kompetentných, sa nepotvrzuje. Výťah k moci sa mení na páternoster. A tlačia sa doň ďalší neschopní.

Nútený dozor

Napriek predošlým snahám Vladimíra M. pribrzdiť až zastaviť privatizáciu (uvoloňovaním ním len vo vládných nočných zmenách za účelom naplnenia volebného rozpočtu strany), na Slovensku prosperuje aj niekoľko veľmi silných súkromných

20 % SLEVA

Nabízíme levné telefonní spojení do České republiky i na Slovensko.

**Nemusíte platit žádné zaváděcí poplatky
Nemusíte nic měnit na svém zařízení**

**Volejte Marii
EAST EUROPEAN
CONNECTION INC.
905-660-0735**

**Hledáme sprostředkovatele
prodeje**

subjektov. To potenciálne ohrozuje autokratickú moc, pretože jej nepodliehajú. Že aj v tomto smere nás čakajú zásadné zmeny, naznačuje nútený dozor nad najprosperujúcejším investičným fondom - Prvou slovenskou investičnou spoločnosťou. V pozadí môže byť aj likvidácia zdroja financovania opozičných novín. Po tom, čo HZDS obšancovalo prakticky všetky veľké štátne podniky a vyskúšalo si svoj vplyv na jednej z prosperujúcich búr, je tu zjavná tendencia prebrať pod svoj vplyv aj súkromný sektor. Ekonomické páky na to sú. HZDS nikdy nemalo jasný ekonomický plán. Dnes sa zdá byť oficiálnym ideálom (z lietadla videný) model singapúrskej prosperujúcej diktatúry. Tá však vyrástla na lacnej pracovnej sile a ázijskom výrobnom modeli s tradičnými prvkami autokracie. Lacná pracovná sila na Slovensku je však mýtus. Tí, ktorí sa za komunizmu zvykli nenarobiť a zarobiť, sú takí drahí, že sa o tom v Singapúre nikomu ani nesníva. Ich nároky budú musieť vykryť tí schopnejší. A to sú súkromníci. Istá forma núteného dozoru (s hlasnou podporou vybraného voličstva) sa dá očakávať všade tam, kde vznikne podozrenie, že ktosi zarába viac, než je "sociálne spravodlivé". A čo je "sociálne spravodlivé" sme si už povedali.

Napriek tomu sa da predpokladať, že Slovensko bude v najbližšej dobe prosperovať, tak ako ČSSR v dobe normalizácie. Jednak tomu napomôže "prerozdelenie" doteraz nakumulovaného kapitálu zo súkromného sektoru a príležitostný, politicky motivovaný rozpredaj národného majetku. No nezanedbateľný je aj normalizačný efekt na pracovnú výkonnosť. Ľudia sa stiahnu do súkromia a budú sa snažiť zarobiť čo najviac, aby aspoň súkromnou spotrebou vyrovnali frustráciu z obecného stavu spoločnosti. Ak časť tvorivej inteligencie všetkých smerov emigruje, ešte stále ostáva veľký rezervoár technickej inteligencie, ktorý sa obvykle dá "kúpiť". Podstatnou zmenou však bude zavedenie "sociálne spravodlivého" režimu, po akom túžia voliči HZDS. Znamená to rovnosť akéhosi kapitalistického komunizmu. Drobné a stredné (nie príliš okato úspešné) podnikanie bude povolené. Aj to len preto, aby bolo z čoho (teda z daní podnikajúcich, či inak tvorivých ľudí) živiť štátny parazitizmus. Ideálom bude občan, ktorý nerobí nič viac, než len klasické predstieranie práce v štátnych službách (s definitívou), ale zato má na celkom solídne vegetovanie ("ľudové auto" z produkcie BAZ, raz za rok dovolenka na hory, raz za tri roky k moru atď.). V najbližšej volebnej kampani HZDS smelo môže zaznieť heslo "každému podľa jeho potrieb" (veď práve dôchodcovia a inak diskvalifikovaní sú tí, čo najviac potrebujú, najviac sa sťažujú a sú tiež najnáchyľnejší uveriť, že všetky ich bolesti sa dajú vyriešiť len slovom všemohúceho, pokiaľ možno tu na Zemi, teda Vodcu). Samozrejme za podmienok, že nebude vyskakovať z radu a bude držať hubu aj krok. Duchovná tvorivosť ostane v medziach vyznani vďačnosti Matici slovenskej zato, že je (nech už s ňou zopár kariéristov narobí akékoľvek veľké psie kusy). Už dnes STV v každých správach jasavo oznamuje úspechy budovania kapitalizmu. Vladimír M. nám (nezabúdajme, že na silný podnet svojich voličov, ktorých si nevyberal, to on si vybral jeho!) chystá akúsi obdobu bývalej Juhoslávie. Problém je len v tom, že tá bola obklopená socialistickými štátmi a na ich pozadí vynikala (až kým neskrachovala). Nám ostane pochybná ambícia stať sa budúcou výkladnou skriňou obnovujúceho sa Sovietskeho zväzu.

Vladimír M. nebude zrejme môcť postaviť závery na hranice štátu. Bude sa však snažiť urobiť vnútorné hranice. Bez nich by

totiž zo štátom kontrolovaných podnikov a inštitúcií ľudia utekali do súkromného sektoru. Nebolo by koho ovládať, nebolo by kým manipulovať v mene verejného blaha. Akékoľvek výraznejšie zisky v legálnej, transparentnej činnosti sa stanú podozrivými, ohrozujúcimi ich nositeľa. Zato veľké peniaze sa naopak budú otáčať v ilegálnej sfére šedej ekonomiky a zločinu. Mimochodom rastúca kriminalita a dokonca morálny rozklad policajného zboru nie je zasa takou nevitnou pomocou novej moci. Čím ohrozenejšie sa občan bude cítiť, tým ochotnejšie sa bude primýňať k sľubom štátu, že ho ochráni. Otázkou je za akú cenu. Pod pokrývkou siláckych rečí boja proti kriminalite, organizovaný zločin vo vzácnnej súhre s novou mocou len tak prekvitá. Originálnym riešením, na ktorom sa už spontánne, experimentálne pracuje je dosiahnutie dramatického poklesu zločinnosti tým, že občania budú mať čoskoro strach vôbec nahlásiť, že boli zbití, olúpení či vyderaní. Veľmi tomu pomáha, že policajti nielenže nie sú zárukou riadneho vyšetrenia zločinu (čerstvý je prípad nahlásenia lúpežného prepadnutia aj s popisom páchatela, načo policajti predviedli páchatela, Srba, olupenému do bytu, že nech si to s ním vybaví sám...), ale už sami okradajú, vydierajú a vraždia.

Aby sme nezabudli, veľké podnikateľské úspechy (s dopomocou) sa dajú očakávať u úzkej špičky okolo Vladimíra M. (vzorom takýchto štátnych podnikateľov je do spevu na nápev Vivat Slovakia už dnes). Od predošlej kategórie šedej ekonomiky a zločinu ich bude oddeľovať len zdanie oficiality. Aninajtvrdšia kontrarevolúcia však nedokáže vrátiť stav vecí verejných do úplne totožného stavu pred revolúciou. Tí, čo si vďaka súčasnej moci namastili vrecká (napríklad opísaním ich dlžôb voči štátu), sa nemajú prečo vracat k súdružskému ideálom. Preto návrat do komunizmu nehrozí. Vrátime sa do kľetky, ktorá bude podstatne deravejšia než tá pôvodná. Iné je, že pri každej tej diere bude zabezpečený "nútený dozor".

Do tretice všetko najhoršie
Stručne povedané: "AK POTREBUJE VLADOK VLADEHLUPEHO JANA, ČAKÁ NÁS LEN SLOTA." Situácia je o to horšia, že táto moc nemá (tak ako mali komunisti) kodifikovanú ideológiu určitých ideálov, ktoré sa dajú nepríjemne konfrontovať s ich naplnením. Od súčasnej moci teda možno očakávať prakticky čokoľvek bez toho, aby sa dalo povedať, že kedysi sľubovala čosi iné. Ak si dobre pamätám Vladimír M. nám kedysi sľuboval "pot a slzy". A toho bude dosť. Netreba však zabúdať, že k tejto situácii sme nedospeli náhodou. Kontrarevolúcia nebola pôvodným plánom Vladimíra M., on totiž pôvodne žiadny plán nemal. To, kam dospel (a, žiaľ, my všetci s ním) čiastočne ovplyvnil jeho povahové sklony, ale ešte významnejšie jeho sústavné, doslova oportunistické prispôbovanie sa vývoju udalostí. Inými slovami, povaha Vladimíra M. spontánne dramatovala situáciu vždy do novej krízy, z ktorej si bral (pre neho) racionálne ponaučenie. Významne tomu napomohla nafúkaná hlúposť a egoizmus pôvodne revolučných vládcov. A poučenie ako by nikomu (okrem Vladimíra M.) nedochádzalo. Príkladom je SDL, ktorá po fatálnej porážke vo voľbách, namiesto dôkladnej zmeny taktiky a prístupu k voličom, zavádza oslovenie súdruhu. Všeobecne je súčasná opozícia zložená zo salónnych politikov, ktorí sa zemitému mieseniu voličstva na mieste nedokážu naučiť. V tomto Vladimírovi M. nesiahajú ani po päť. A pritom ide o abecedu profesionálnej politiky. Nepomenúvajú politické boje Vladimíra M. jasne a zrozumiteľne, nechávajú sa zaťahovať do sofistických debát nastrčenými figúrkami typu právnika Cupera, zatiaľ čo

Vodca proste koná. Vladimír M. porazí len rovnako autoritárny vodca opozície a ten ešte nie je ani len na obzore. Vladimír M. je prirodzený pragmatik a pre váhavých voličov (ktorí nie sú ani bábkami, ani skrachovancami, ani kariéristami) má celkom logickú ponuku: "Spomeňte si na demokratické vylomeniny mojich predchodcov (amnestie, podivuhodné privatizácie, neschopnosť priznať existenciu národa!) a pozrite sa na súčasne vylomeniny mojich spojencov - no nie som fakt najlepši?!" K tomu mýtus o kapitalizme s ľudskou tvárou - a nešťastie je hotové.

Čo sa týka zahraničia, to Vladimírovi M. vlastne pomáha. Porevolučné vlády u nás vykazali pozoruhodnú nesvojprávnosť voči zahraničným vplyvom, vrátane takých absurdit, akým bolo tvrdenie, že slovenský národ neexistuje a ak tak len vo fašistickej podobe. K tejto téze zvonku významne prispel český šovinizmus na všetkých úrovniach (až po intelektuálov). Po osamostatnení Slovenska sa pohotovo pridali aj maďarský štátny nacionalizmus s fanatickým emisárom menom Duray. Západ sa zase vyznamenal nezáujmom pestovať si prílišnou férovosťou nepríjemnú ekonomickú konkurenciu na Východe. Inými slovami - každé kura vo svete k sebe hrabe, len to naše sa doteraz tvárilo, že sa to nepatrí. Vladimír M. to pochopil ako prvý a v podstate má pravdu. A čo sa týka demokracie? Západ si zvykol na Tudjmana i Jelfcina, zvykne si aj na Mečiara. Príkladom je Václav Klaus, ktorý potrebuje malé slovenské pekle, aby na jeho pozadí vynikol jeho výtvor - "malý český raj".

U časti obyvateľstva (a možno aj politikov) sa pestuje legenda, že ak chvilu necháme súčasných mocipánov bašovať, väčšine voličov sa otvoria oči a potom... Je to omyl. Opakujem, nemáme dočinenia s bežnou a dočasnou parlamentnou výmenou postov, ale s kontrarevolúciou. S vážne myslenou požiadavkou vrátiť "staré zlaté časy", alebo aspoň udržať status quo. A to súčasná moc plní. Nech by pri tom narobila akékoľvek lapsusy a kopance, objektívne chýba ten volič (navyše), koho by mohla presvedčať o svojej nespôsobilosti. Jediným riešením je výmena generácií - a to u nás trvá (pozri periodické čistky socializmu) dvadsať rokov! Okrem toho, v budúcnosti voľbách Vladimír M. rozhodne nemieni nechať nič na náhodu. Už dnes má v rukách ekonomiku (vrátane takých drobností ako povinnej reklamy štátnych podnikov do ním kontrolovaných kanálov), ovláda štátny obchod so zbraňami a je otázkou času, kedy si podriadi alebo zaviaže rozhodujúce súkromné podniky. Ovláda bez pardonu TASR, rozhlas aj televíziu. Vzduchujúcu tlá môže postupne položiť na lopatky ekonomickým pákami. Okrem vratkej inštitúcie svedomia mu v tom v podstate nikto nemôže zabrániť. Najnovšie ovládol tajnú službu, na ostatné represívne zložky má páky už dávnejšie. S exaltovanými výkrikmi o vlastnom prenasledovaní najfahšie zakryje prenasledovanie iných. Už dnes sa zakladajú fascikle na nepohodlných zamestnancov, hľadajú sa v archívoch kompromitujúce dokumenty. Vyrobené sú aj nálepky "čechoslovakistov", "protislovenských elementov" či vôbec najjednoduchšie "nelobálnych". Nebude ťažké financovať viťaznú volebnú kampaň, nebude ťažké kompromitovať súperov a nedat' im šancu na obhajobu v masmédiach. Malé cvičenia na ten veľký okamih už v podstate prebiehajú. Pri klasickej roztrieštenosti, hádavosti a egoizme opozície, budúce volebné víťazstvo Vladimíra M. nebude ani take namáhavé.

To, čo v súčasnosti zažívame, je nástup kontrarevolúcie. Otázne je, či môžeme aspoň dúfať, že bude nežna. Skôr nie. Je sa prečo báť neschopných, tí sú totiž schopní všetkého. Takže - dovidenia o dvadsať rokov, priatelia!

SME - Bratislava

Books

LITERACY PRAGENSIS

nabízí nejnovější vydání
Anglicko-českého a Česko-anglického slovníku
Autoři: Ivan Poldauf, Jan Caha, Alena Kopecká a J. Krámský
Slovník obsahuje současnou slovní zásobu (cca 30 000 hesel, výslovnost, nové slangové výrazy a vazby. Nové výrazy z oblasti výpočetní techniky, elektroniky, strojírenství, ekonomie, moderní technologie a jiné. Cena 29.80 dolarů + poštovné.

Dále nabízíme
Slovník české frazeologie a idiomatiky
Kniha I. přirovnání
Kniha II. výrazy neslovesné
České výrazy jsou přeloženy do angličtiny, francouzštiny a ruštiny. Cena za obě knihy 19.00 + poštovné

Oznámení:
LITERACY PRAGENSIS
dobře zavedený prodej českých knih v celé Kanadě a USA je na prodej.
Pro bližší informace volejte nejlépe večer po 18 hodině na číslo (416) 261-7217 nebo faxujte kdykoliv na číslo (416) 261-3771

REFLEX

\$ 3.70 za číslo včetně poštovného
64-str. týdeník posílaný z Prahy letecky si můžete předplatit na
CReflex (Lenka)
1632 Mountbatten Pl.
Victoria, B.C. V8S 5J9
Tel. (604) 370-2842
Fax: (604) 370-2847

Knihy-audio/pásky

Kolář: Básně ticha-\$13.50
Viewegh: Báječná léta pod psa-\$14.50
Deník Zlaty Filipovičové - \$9.50
Pavel: Fialový poustevník-\$13.50
Diviš: Teorie spolehlivosti-\$18.90
Fischer: Případ Sokrates-\$14.50
Černý: Pláč koruny české-\$14.50
S objednávkou REFLEX ZDARMA.

Kdo ví něco o Janu a Margitě Čermákových, kteří bydleli před časem na 151 Larose Ave. West, a odstěhovali se do Svýcarska, ať laskavě zavolá na tel. číslo (416) 762-3915.

513-15

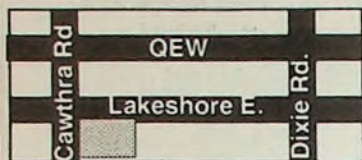
DYNAMIC MOULDS INC.
výrobce vstříkolistových forem
2586 Dunwin Dr. Unit 1A & 2
Mississauga, Ont. L5L 1J5
(905) 607-5290
Fax: (905) 607-9499

Hledáme nástrojaře, formáře, případně mladého absolventa strojní průmyslovky na zaučení.

510-11

Dr. J. Zdena Legner

srdečně zve pacienty
do nové moderní
zubní ordinace

714 Lakeshore Rd. E.
(Cawthra & Lakeshore)

Mississauga, Ont.
Tel. (905) 274-0442

DR. ELENA ŠOMSKÁ

General Practitioner

S dlouholetou praxí v oboru gynekologie a porodnictví

NOVÍ PACIENTI VÍTANI

TEL. (416) 588-3182

Moderní ordinace ve středu Toronta,
rozšířené ordinace hodiny, parkování v suterénu
(Vjezd z Clinton Str.)

622 College Str., Toronto, M6G 1S4, Suite 307

PLÁNUJETE SVOU PŘÍŠTÍ ZÁSILKU?

Nabízíme spolehlivou a rychlou přepravu mezi Centrální
Evropou a Severní Amerikou

Pravidelný týdenní servis!
Schéma konteneru v obou směrech!

Náš distribuční strategický sleduje přesně Vaše potřeby
a zahrnuje sklady a veškerý servis
spojený s odbavením Vašeho nákladu

Praha-Toronto-Montreal-Ottawa

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

Volejte Jerry Formánek T 905-678-6412 F 905-678-7544

VILIMEK AUTO/EXPORT-IMPORT

kontejnerová přeprava automobilů do ČR a SR
1 automobil Toronto-Mělník \$1745

Montreal-Mělník \$1545

Montreal-Martin Vilimek tel./fax (514) 327-5859,
cell: (514) 892-0072

Toronto-Petr Hofman tel.: (416) 242-8659.

Zájemcům v Kanadě

Česko-anglický slovník idiomů a ustálených rčení
metaforických, obrazných a lidových.

Anglicko-český slovník idiomů a ustálených rčení
metaforických, obrazných a lidových.

Zájemcům o tyto slovníky sdělujeme, že v Praze konečně vyšel
Anglicko-český slovník idiomů,

který byl u nás vydán již v roce 1985 a byl v krátké době zcela
rozebrán. Omezený počet výtisků Anglicko-českého slovníku máme

na skladě. Cena jednoho výtisku včetně poštovného je 30 kanadských dolarů. Tato částka
odpovídá výši nákladů, spojených s dopravou z Prahy do Kanady (slovníky jsme si museli

dopravit na vlastní náklad).

Stále ještě máme na skladě

Česko-anglický slovník idiomů,

který u nás vyšel v roce 1991.

Jeho cena je 41 kanadských dolarů (včetně poštovného, přestože poštovné se od doby
vydání slovníků několikrát zvýšilo).

Těm zájemcům, kteří si objednají oba slovníky najednou, poskytujeme slevu - cena za oba
výtisky včetně poštovného je 65 dolarů.

Upozorňujeme, že tyto slovníky už nebudou nikdy vydány. Jejich vydání je finančně
ztrátové. Proto doporučujeme, aby si je zájemci objednali včas.

Knihy obdržíte obratem po zaslání peněžní poukázky (money order) na adresu:

Břetislav Kroulík, 30 Teesdale Place # 2008, Scarborough, Ontario M1L 1L2

Sudetoněmecká otázka hýbe českou politickou scénou

Výběr z tisku k této problematice

Kancléř Kohl nabízí kompromis, totéž však požaduje od Prahy

Bonn, Praha-mfd/čtk,em-Třeboze kancléř
Helmuth Kohl potvrdil zájem své vlády
„pokročit“ v česko-německých vztazích a je
zjevně také připraven vyřešit odškodnění
českých obětí nacismu, očekává Bonn
vstřícné gesto vůči sudetským Němcům i
od Prahy.

Kancléř na tiskové konferenci k česko-
německým vztahům sice odmítl odpovědět
na otázku, zda spolková vláda nadále váže
odškodnění českých obětí nacismu na
postoj Prahy vůči sudetským Němcům.
„Povedeme rozhovory a nemám v úmyslu
věřejně oznamovat postoje už předem.
Jsem v této věci plný dobré vůle. Já musím
zastupovat německé zájmy a můj český
kolega Klaus musí zase zastupovat české
zájmy. Zkušenosti s Francií a s Polskem
však ukazují, že usmíření je možné jen
tehdy, když se budeme navzájem co
nejméně poučovat. Kompromis vždycky
znamená, že se musí pohnout obě strany.“
uvedl kancléř ve zjevné narážce na Klausův
výrok, podle něž premiér necítí potřebu
distancovat se od Benešových dekretů.

Toto prohlášení hodnotil kriticky jak
německý tisk, tak landsmanschaft. „Z české
strany máme nepřímé náznaky, že Klaus
tím torpédoval i politiku vlastního
ministerstva zahraničí,“ prohlásil mluvčí
landsmanschaftu Badenheuer. Jak však
zdůraznil představitel umírněné
sudetoněmecké Seliger Gemeinde Volkmar
Gabert, nesmí ani sudetští Němci připustit,
aby zvolna tající ledy kvůli hloupým
poznámkám opět ztuhly.

Jak politici, tak tiskové komentáře se přitom
shodují v závěru, že podmínky ke
konečnému smíření jsou dnes nejlepší za
posledních padesát let.

Všechny komentáře se však shodují, že
by z české strany mělo nyní přijít vstřícné
gesto vůči sudetským Němcům.

Na to poukázal na tiskové konferenci i
kancléř, který upozornil, že vedle hmotných
otázek existují také nematériální.
„Nematériální otázky jsou často pro lidi
mnohem těživější než otázky materiální.
Každému je zřejmé, co tím myslím,“
pokračoval kancléř a poukázal na nedávný
projev polského ministra zahraničí
Wladysława Bartoszewského, který ve
spolkovém sněmu vyjádřil lítost nad
německými oběťmi při vysídlení z dnešních
polských území. Kancléř projev označil za
řeč evropského významu.

Praha musí udělat více, miní Franz Neubauer

Praha-mfd/emilie harantová-
Sudetoněmecké krajské sdružení
považuje za jedinou možnost odškodnění
českých obětí nacismu společnou česko-
německou nadaci, jež by nějak zohlednila
i násilí napáchané při odsunu na sudetských
Němcích. Rozhodující by přitom nebyla
čísla, ale dobrá vůle, která ukáže, že násilí
bylo napáchano na obou stranách.

Mezi nutná gesta z české strany Franz
Neubauer, předseda landsmanschaftu, řadí
zrušení benešova dekretu udělovajícího
všeobecnou amnestii za trestné činy
napáchané na Němcích a Maďarech.

31.5.95

Kohl smířlivě o vztahu k ČR

Bavorský premiér Stoiber žádá
prozkoumání Benešových dekretů,
Havel i Klaus tuto myšlenku odmítají
Bonn-lidové noviny/čtk,em-Německý
kancléř Helmuth Kohl se 1.6. smířlivým
tónem vyjádřil ve Spolkovém sněmu ke

vztahům s Českou republikou. Ve vládním
prohlášení k otázce poválečného útěku a
vysídlení Němců z východní Evropy však
opět neuvádí žádné konkrétní návrhy, jak
by se mělo řešit dosud chybějící odškodnění
českých obětí nacismu.

„V duchu oboustranné upřímnosti chceme
dospět a dospějeme k rozumným řešením.
Doufám, že to bude brzy možné,“ dodal
kancléř ve stručné pasáži, jež byla ve
vládním prohlášení věnována ČR.

Opoziční sociální demokraté (SPD) a
Zelení naproti tomu kritizovali vládu za
přílišnou zdrženlivost vůči České republice.
Zrušení československého zákona o
amnestii násilí na Němcích z roku 1946,
jakož i přezkoumání poválečných
Benešových dekretů požadoval v rozpravě
bavorský premiér Edmund Stoiber. Vyslovil
se pro realizaci práva na vlast pro sudetské
Němce, jakož i pro odškodnění českých
obětí nacismu. Se zřetelem na „oboustranné
utrpení“ navrhl Stoiber vytvoření společného
fondu smíření, z něhož by se mohly
„individuálně odškodnit žijící oběti
tehdejšího bezpráví“.

Kancléř Kohl ve vládním prohlášení k 50.
výročí útěku a vysídlení etnických Němců
ocenil jejich přínos k poválečné „obnově
Německa a k míru v Evropě“ a vyjádřil
soucit s jejich osudem. Jen nepoučitelni
však mohou podle jeho slov popírat, že
první příčinou tragédie vyhnanců je třeba
hledat v 30. lednu 1933, kdy se v Německu
chopili moci nacisté. Není možné také
zapomenout, pokračoval kancléř, že „první
váleční uprchlíci“ byli Poláci. Poslanec Glotz
naopak připomněl mnichovskou dohodu,
která vedla k rozbití Československa, a
připomněl české uprchlíky, kteří poté museli
na podzim 1938 opustit pohraničí.

Na německé straně existuje vůle
odpovědět na českou diplomatickou
iniciativu, řekl 1.6. prezident ČR Havel.
Kancléř Kohl doslova řekl, že Češi podali
ruku, a z toho lze vyrozumět, že Německo
tu ruku přijímá. Pokud jde o otázku
hodnocení tzv. Benešových dekretů, naše
základní pozice je jasná. Nikdy nemůžeme
přistoupit na boření těch právních pořádků,
které vznikly po 2. světové válce v tehdejší
situaci a které mají i svůj mezinárodní
kontext, prohlásil Havel.

Premiér Klaus tón Kohlova projevu uvalil.
LN sdělil, že v této věci lze očekávat osobní
setkání s Helmutem Kohlem. „Myslím, že
česko-německé vztahy se týkají více věcí
než jen odškodnění obětí koncentračních
táborů na straně jedné a požadavky
některých sudetských Němců na straně
druhé,“ prohlásil. Morální odmítání
Benešových dekretů považuje za věc svým
způsobem falešnou. „Co se odehrálo před
půl stoletím, nemá smysl dnes takto
hodnotit.“

2.6.1995

Sudetoněmecké dny se nesly ve znamení snah o porozumění s Českou republikou

Mnichov-lidové noviny/ andreas götze-
Ochotu k porozumění s Českou republikou
signalizovali o víkendy 3. a 4. června
představitelé německé vlády. Šéf vládní
CSU a spolkový ministr financí Theo Waigel
navrhl jmenování vládního zmocněnce pro
vztahy s Českou republikou a šéf liberálů
(FDP) a ministr zahraničí Klaus Kinkel
vyjádřil naději v brzký pokrok ve sporných
otázkách.

Požadavky k německo-českým vztahům
na Sudetoněmeckých dnech, jež se o
víkendy konaly v Mnichově, formuloval
předseda bavorské zemské vlády Edmund

Stoiber. S českou vládou je podle něj třeba mluvit o třech problémech - zákon o amnestii trestných činů spáchaných v souvislosti s odsunem Němců z poválečného Československa, poskytnutí práva na vlast pro odsunuté, jež však nesmí nikoho poškodit, a odškodnění českých obětí nacismu. Podle Stoibera mají česká i německá strana k uvedeným otázkám zaujmout společné stanovisko v prohlášeních obou parlamentů. To doporučil i spolkový ministr školství Jürge Rüttgens, který rovněž navrhl, aby vláda určila zvláštního zmocněnce pro česko-německé vztahy.

Podle Stoibera je vzhledem k důvěryhodnosti Německa nutné, aby se našla možnost odškodnění českých obětí nacismu s pomocí nadace, což by se podobalo dohodě s Polskem. V této souvislosti Stoiber popřel tvrzení sudetoněmeckého mluvčího Franze Neubauera o požadavku, aby se odškodnění českých obětí všeobecně spojovalo se sudetoněmeckou otázkou a s restitučními nároky odsunutých.

Bavorská strana se také obrátila na Prahu, aby poskytla bývalým občanům Československé republiky právo na vlast, což z hlediska sudetských Němců Neubauer označil za nejdůležitější společně s právem na návrat a menšinovými právy.

Benešovy dekrety o odsunu musejí být podle sudetoněmeckých představitelů zrušeny, což je podle nich předpokladem jinak podporovaného vstupu České republiky do EU.

Sudetoněmecké setkání proběhlo v relativním klidu, který narušilo úvodní vypískání ohlášené místopředsedkyně Spolkového sněmu Antje Vollmerové, známé svojí podporou česko-německému porozumění.

5.6.1995

Bonn zřejmě mění pohled na sudetské Němce

Praha-mfd/emilie harantová-Návrh ministra financí a předsedy CSU Theo Waigela jmenovat vládního zmocněnce pro česko-německé vztahy, byl zjevně konzultován s kancléřem Kohlem.

To, co jsem zde uvedl, se shoduje s pozicemi spolkové vlády," prohlásil Waigel po projevu v Mnichově.

V kontextu výroků spolkových ministrů Rüttgerse a Kinkela a místopředsedkyně parlamentu Vollmerové to lze interpretovat i jako signál, že Bonn je rozhodnut dosáhnout smíření mezi Čechy a Němci bez ohledu na to, zda jeho představy bude beze zbytku sdílet landsmanšaft.

Kohlův oblíbenec Rüttgers sudetské Němce vyzval, aby si uvědomili, že není možná revize událostí starých padesát let. Kinkel zase ohlásil, že v příštích týdnech nabídne Bonn řešení sudetské otázky přijatelné pro obě strany, bez podmínek a vzájemného účtování.

Bavorský premiér Stoiber a sudetští Němci, na jejichž sněmu byl návrh předložen, byli naproti tomu Waigelovou iniciativou zaskočení. "S námi o tomto návrhu nehovořil a se Stoiberem také ne," říká Horst Löffler z vedení Landsmanšaftu. "Čemu by to prospělo? Proč s námi Praha nejedná přímo?" řekl k tomu jeho mluvčí Neubauer.

Ani slovem se o Waigelem navrhovaném zmocněnci nezmínil ve svém projevu ani bavorský premiér Stoiber. Důvodem přitom zřejmě nebyla jen nevraživost mezi oběma hlavními představiteli bavorské vládní strany, která je známa už od jara 1993, kdy se Stoiber střetl s Waigelem o premiérství a vyhrál. Letos na podzim chce nad Waigelem zvítězit i v souboji o předsednictví v CSU. Ozývají se totiž hlasy, že po Kohlově odchodu by příští kancléř mohl být z CSU-a největší šance by pak měl její předseda. Podle tisku se Kohl minulý týden cítil dokonce nucen vzít Waigela pod svou ochranu. "Já nenechám Waigela na holičkách. Já ne!" prohlásil Kohl.

Waigel by naproti tomu patřil k nejvážnějším kandidátům na funkci ministra zahraničí, pokud by její dosavadní držitel Kinkel uvolnil křeslo-a už kvůli tomu zjevně nehodlá z ohledů na landsmanšaft setrávat na pozicích, z nichž Bonn už ustoupil. Kohl minulý týden hned dvakrát ujistil, že česko-německé narovnání je na dosah.

Bavorský premiér Stoiber v Mnichově zjevně cítil, že jej Bonn poněkud obešel, a dal to také najevo. "Nebudu mluvit jinak tady a jinak ve Spolkovém sněmu. Česko-německé smíření není možné bez sudetských Němců a Mnichova," hřiměl po projevech obou spolkových ministrů.

Ani Bonn ovšem zjevně sudetské Němce zcela obejit nehodlá. To dala najevo i místopředsedkyně parlamentu Vollmerová, která minulý čtvrtek vyzvala sudetské Němce, aby se vzdali svých nerealných majetkových nároků. I podle ní by se však Praha měla od Benešových dekretů přinejmenším morálně distancovat.

...

J. Payne odmítá německý požadavek revidovat amnestii z října roku 1945

Praha-lidové noviny/jan štětka-Zásadní změnu v česko-německých vztazích nelze očekávat od příštích dvou až tří dnů. Těmito slovy reagoval předseda zahraničního výboru sněmovny Jiří Payne (ODS) na průběh víkendových sudetoněmeckých dnů v Mnichově. Šéf bavorské vlády Edmund Stoiber (CSU) na nich formuloval tři požadavky na česko-německé jednání: revize čs. zákona o amnestii z října 1945, poskytnutí práva na vlast pro odsunuté a odškodnění českých obětí nacismu.

"Nemyslím, že by šlo vymyslet nějaký geniální recept, který by během několika dnů vyřešil celý problém", tvrdí Payne. Autoři požadavku revize čs. zákona o amnestii některých trestných činů souvisejících s osvobozením ČSR z října 1945 podle něho nepochopili podstatu této normy. Jejím účelem prý bylo zejména právně vyřešit postavení odboje, neboť z hlediska protektorátního práva by odbojáři mohli být-a takoví byli-souzeni za vlastizradu. Payne se domnívá, že postavit nyní odbojáře do pozice mimo zákon by bylo absurdní. "To znamená, že pro nás je tento zákon nezpochybnitelný," zdůraznil. Nad tím, že amnestie zahrnuje období od května do října 1945, čímž byli omilostněni i Češi, podílejší se na divokém odsunu Němců, prý sice visí otazník, dnes však na tom nelze nic změnit. K požadavku práva na vlast Payne řekl, že v žádném mezinárodním dokumentu takové právo nenašel a že neví, co si pod ním má představovat.

Odškodnění českých obětí nacismu formou ustavení nadace sice Payne považuje za jednu z možností, ale korektnější by podle něj bylo, kdyby německá vláda odškodnila konkrétní občany. Naopak, pokud byl někdo z Němců prokazatelně poškozen při odsunu, "můžeme uvažovat o individuálním řešení těchto případů", uvedl. Zdůraznil však, že po válce nedocházelo vůči sudetským Němcům k žádné diskriminaci, protože stejně přísně byli trestáni i Češi, kteří kolaborovali s protektorátním režimem.

Předseda klubu KDS Marek Benda soudí, že rétorika letošních sudetoněmeckých dnů byla výrazně smířlivější a vstřícnější, než byla v uplynulých letech. "To se dá jen přivítat," uvedl. Mnichovské setkání prý v něm posiluje naději, že se podaří vyřešit balík česko-německých problémů. Benda si není jist, zda by o česko-německých vztazích měli jednat zvláštní vládní konferenci či standardně ministři zahraničí obou zemí.

6.6.1995

...

Pamatujme také na Lidice

V červnu roku 1942 byla srovnána obec Lidice u Kladna se zemí. Muži, včetně starého faráře byli popraveni, ženy odvečeny do koncentračních táborů, děti dány k německé převýchově. Otázka návratu českého občanství sudetským Němcům by se neměla oddělovat od skutečnosti, jestli žadatel spolupracoval s nacistem nebo ne. Jestliže některý z představitelů sudetoněmecké organizace byl například členem Hitler Jugend, nemělo by se s ním vyjednávat. Skutečností však je, že tyto lidé mohou do ČR bez víza, zatímco Američti Češi, kteří zasvětili svůj život boji za demokracii nejenže nemají nárok na občanství, ale musí se zatím policejně hlásit.

abe

Video

oprávněný distributor českých a slovenských filmů na videokazetách uvádí z produkce firmy 6P zábavné a hudební programy oblíbených komiků a hudebních skupin

Chytla patrola prostitutku

Já jsem malá rajcajdička

60 min. staropražských písniček z putyk a tinglangu v

podání populárních herců a zpěváků

Co říkáte Felix Holzmann osobně I, II

Nejlepší scénky populárního komika poplety na dvou kazetách, legrace pro každou příležitost.

20 let písniček Honzy Neuděda

Krásné melodické písničky folkového zpěváka, který v divácké oblíbě stojí vedle Karla Gotta

Dokud můžu - Fešáci

Nejlepší písničky populární country skupiny

Fešáci 25 Live

Gala koncert k 25. výročí skupiny se všemi bývalými hráči.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a vám výhradně nabízí:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

OFICIELNÍ PŮJČOVNA FILMŮ

(ve spolupráci s Video El)

Půjčujeme nejnovější filmy.

NEBOJTE SE KOUPIIT V

EVROPĚ FILMY NA VIDEO!

Rádi vám je přetočíme

na zdejší normu

a vaše filmy na evropskou!

Zaručujeme nejlepší kvalitu!

Europe Services - International Conversion

Pal-Secam-NTSC

8 dolarů za hodinu převodu.

2250 Golden Briar Trail # 66

Oakville, Ont. L6H 6A5

Tel.: (905) 845-2029

Arts

MARIA GABÁNKOVÁ

Figura Grata

výstava v galerii

Bonaventura

Karmelitská 26, 118 00 Praha 1

se koná během měsíce srpna

Tel.: (42-2/02) 53-84-19

Česká disketa pro IBM a PC

Nejnovější rozšířená a upravená verze č. 11.

ČESKÉ DISKETY vydané v červnu 1995,

obsahuje informace, které jinak nikde nejsou:

* NÁVOD jak dělat háčky, čárky a kroužky ve WORDPERFECT 5.1 (obsahuje macros pro jednoduché psaní všech českých písmen s háčky, čárkami a kroužky)

* PŘEHLED 2600 nejlepších českých knih vydaných 1989-1995 (autor, název knihy, druh, cena, nakladatel a rok vydání)

* VELKÝ SVĚTOVÝ ADRESÁŘ 500 krajanských spolků, byznysů vydavatelů českých a slovenských novin a časopisů, českých knihkupectví, českých škol, kostelů restaurací, cestovních kanceláří, exportních firem, dopravních firem a zásilkových služeb ve 20 zemích - hlavně USA, Kanada a Evropa). Obsahuje řadu telefonních a faxových čísel.

* ADRESY 250 nejdůležitějších nakladatelství v ČR a SR.

* Inzeráty lidí, kteří prodávají celé knihovny.

* Mnoho jiných informací v angličtině i češtině.

Cena za ČESKOU DISKETU je deset dolarů

Objednejte na adrese

Karel Havel

Box: 33006,

930 North Park Drive

Brampton, Ont.

Canada, L6S 3Y0.

Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

Nezmeškejte jedinečnou příležitost, jak cestovat lacině, kvalitně, a rychle. Naše cestovní kancelář vám nabízí bezstarostný servis.

Evropa na prodej
Letenky do Prahy,
Ostravy, Bratislavy,
Košic a Vídně.

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
504-3800

Fax: (416) 504-8186

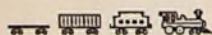
Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,
Toronto, Ont. Canada
M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M5S 1X5

Přijímáme rezervace
na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava
...

Výhodné ceny
...

Notářské služby
...

Dana Nohavica-Manager
Tel.: 921-8945
a 921-3721

JASMIN VILLA MOTEL

krajanský motel v krásném slunném prostředí.

Vaši hostitelé - rodina Naňáková

Florida

801 South Ocean Blvd.

Pompano Beach, FLORIDA 33062-6315

Tel: (305) 941-7930 * Fax: (305) 941-9717
Pro USA a Kanadu 1-800-941-9939.

DVA DISIDENTI PO ŠESTI LETECH:

Václav Benda a Petr Uhl

Proč se Benda stal na stará kolena byrokratem

Zločin zůstává zločinem, i když v dané době požívá mocenské krytí

Praha-práce 27.6./ivan p. olenič-V Praze 1, jen kousek od Perštýna, je Bartolomějská ulice. A tam v čísle 10 má sídlo Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu - Policie ČR, který oficiálně funguje od 1. ledna 1995. Jeho ředitelem je Václav Benda, místopředseda KDS. Zeptali jsme se ho:

P: Co si myslíte o snaze Demokratické unie (DEU) prokázat nezákonnost existence KSČM a vzniku Štěpánova Svazu československých komunistů (SČK)?

V.B.: Vím o těchto snahách, ale musím zdůraznit, že ve vlastním slova smyslu nemají s našim úřadem nic společného. Zákon o protiprávnosti komunistického režimu je pádnou normou, aby nebylo třeba pochybovat o nelegálnosti onoho režimu. Snahy o zákaz stran takového typu se musejí opírat o současné počínání členů těchto stran.

P: Tedy souhlasíte s existencí stran typu KSČM a SČK?

V.B.: Domnívám se, že by nebylo nesprávné tyto strany zakázat, protože se opravdu hlásí k zločinné filozofii a praxi minulé éry. Ale na rozdíl od DEU to nevidím jako úplně základní politický problém. Je mnoho závažnějších problémů a mnoho nebezpečnějších bývalých komunistů v jiných stranách a v jiných postaveních, než jsou staromilské strany zmíněného typu. Hned po založení Štěpánovy SČK jsem se vyjádřil, že je to spíše problém pro orgány činné v trestním řízení než problém politický. A navíc připomínám, že Štěpán byl podmíněně propuštěn z vězení před odpykáním trestu a že minimálně před listopadem by jeho počínání bylo kvalifikováno jako pokračování v trestné činnosti a musel by si jít odpykat zbytek trestu.

P: Čím vším se zabývá váš úřad?

V.B.: Dokumentací a vyšetřováním zločinů komunismu v letech 1948 až 1989, přičemž v současné době se má těžištěm naší činnosti stát především vyšetřování.

P: Můžete to rozvést?

V.B.: Rád bych zdůraznil, že na rozdíl třeba od Německa my trestně stíháme jenom takové trestné činy, které byly trestnými činy i podle tehdy platných zákonů. Bolševická moc se chovala natolik zpupně a arogantně, že nerespektovala ani své vlastní zákony a není pro nás problém usvědčit mnohé lidi z porušování tehdy platných zákonů. I při veškeré ideologii třídního boje nebyly totiž vraždy, mučení, neoprávněné věznění či rozkrádání majetku státu i soukromých osob nikdy zakotveny v zákonech.

P: Koho se vaše vyšetřování týká nyní?

V.B.: Především připomenu skutečnost, kterou sdělovací prostředky interpretují velmi nepřesně. My jsme řádný orgán činný v trestním řízení. To znamená, že nepodáváme trestní oznámení, jak to může učinit kterýkoliv občan, ale zahajujeme a vedeme trestní stíhání až do jeho skončení, to je předání

státnímu zastupitelství s návrhem na podání žaloby.

P: Zeptám se tedy jinak: Na čem nyní pracujete?

V.B.: V současné době trestně stíháme kolem jednoho sta osob. Toto číslo je přibližné a patrně se zvětší, protože s rozšířením našich kompetencí v posledních týdnech přebíráme řadu případů od Úřadu vyšetřování ČR. V několika dalších stech případech pravděpodobně dojde k zahájení trestního stíhání. Některé případy jsou velmi rozsáhlé a vyžadují si minimálně několik měsíců dalšího vyšetřování. Nicméně doufám, že určitou část trestních stíhání se podaří uzavřít během několika dní či týdnů.

P: Můžete uvést konkrétní případy?

V.B.: Z procesních důvodů zásadně neuvádíme jména, dokud není celá záležitost uzavřena.

P: A nemůžete aspoň naznačit, o jaké případy jde?

V.B.: Mohl bych uvést několik kategorií. Jde o již zveřejněné případy vlastizrady v letech 1968-69, kde se především zaměřujeme na předprůnové období, na počínání připravující okupaci, ať již politických či vojenských činitelů. Jde o případ nezákonného vyzbrojování Lidových milic, který jsme převzali od Úřadu vyšetřování ČR, a o řadu případů střelení a vražd na hranicích, případy mučení a týrání při vyšetřování. Ale jde i o řadu forem zneužití pravomoci veřejného činitele, jak se vyskytovaly od 50. let až do roku 1989. Snažíme se sledovat také případy hospodářské kriminality příslušníků tehdejší nomenklatury, které mnohdy přesahují až do dnešních dnů. A existuje i řada dalších zločinů.

P: Opravdu neuvedete žádný konkrétní případ?

V.B.: Již v polovině loňského roku požádali naši předchůdci prostřednictvím ruského velvyslanectví Ruskou federaci o objasnění osudu 237 občanů ČSR zavlčených v letech 1945-49 do SSSR. Toto číslo není konečné, ale oněch 237 občanů se nám podařilo bezpečně ztotožnit. Jen zhruba 10 procent z nich se v letech 1955-56 vrátilo ze sovětských gulagů. Ostatní nenávratně zmizeli. Po téměř roce nám ruské velvyslanectví se zdůrazněním, o jak významné humanitární gesto z jejich jde, poskytlo podrobnosti o čtyřech z těchto 237 osob. Ve srovnání s právní součinností s některými jinými postkomunistickými zeměmi se mi takováto spolupráce zdá být více než nedostatečná.

P: Objevuje se čím dál víc velkých afér, ale bez pozitivního zakončení. Proč?

V.B.: V současné době jsem byl povolán, abych řešil zločiny komunismu. Honit se za mnoha zajíci najednou zpravidla nevede k ulovení žádného zajíce. Samozřejmě vidím velmi mnoho závažných negativních jevů v naší společnosti i ekonomice. Při rozsáhlosti transformačních procesů, které zde probíhají, bych byl spíše překvapen, kdyby k takovým jevům nedocházelo. Naš úřad se snaží plnit povinnosti jemu vymezené a jiné problémy ponechat příslušným kompetentním orgánům.

P: Příslušníci bývalé nomenklatury dnes víceméně ovládají hospodářskou sféru a smějí se, jak si vlastně polepšili. Nemáte z toho pocit, že sametová revoluce byla příliš sametová?

V.B.: Mohu jen vyjádřit naději, že aspoň někteří z nich se přestanou smát. Kvůli tomu zde sedíme. Kvůli tomu jsem se na stará kolena stal byrokratem.

...

Way to Travel

Nabízíme levné přímé lety z Toronta do Prahy
S ČSA DO ČECH I NA SLOVENSKO

Možnost telefonického zakoupení letenky.

Letenku dodáme až na místo.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení

Pozvání

Pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C,
Etobicoke, Ont.

M8Z 3W3

Tel.: 259-1244,

Fax: 259-9602

Nikdo nemůže být zbaven občanství proti své vůli Na otázky čtenářů odpovídá bývalý disident a poslanec FS Petr Uhl.

Praha-práce 26.6./rubrika Otázky na víkend-Bývalý disident Petr Uhl (54) je v současnosti šéfredaktorem polemického časopisu Listy. Za své názory byl vězněn více než devět let. Jako jeho pestrá minulost je stejně pestrá i přítomnost, což dokazuje nekonformním přístupem v protestu vůči rozdělení republiky a ponecháním si slovenského státního občanství. Po listopadu „absolvoval“ jako federální poslanec, tak i ředitel tiskové agentury.

M.C., Praha 9: Považujete dnes Marxovu teorii politické ekonomie za použitelnou?

P.U.: Marxova ekonomická teorie je analýzou kapitalismu devatenáctého století a pro dnešní tržní ekonomiku je málo použitelná. Může však být inspirací, protože podstata kapitalismu se nezměnila. Navíc česká ekonomika se kapitalismu minulého století podobá více než hospodářství vyspělých zemí.

O.H., Brno: Moc si vás vážím za jediné správný občanský postoj ohledně státního občanství České a Slovenské Federativní republiky. Máte kromě státního občanství Slovenské republiky i státní občanství České republiky?

P.U.: Tvrdím, že mám, české úřady to popírají a už půl roku leží u Ústavního soudu v Brně moje stížnost. Podle české ústavy totiž nemůže být nikdo zbaven občanství proti své vůli a já jsem při volbě občanství slovenského neměl v úmyslu zbavit se českého. Z kuloárů vím, že pro Ústavní soud je moje stížnost horký brambor, a proto je věc u ledu.

P.T., Praha 5: Jak hodnotíte současnou situaci na Slovensku s V. Mečiarom. Nebylo nakonec lepší, že jsme se rozdělili?

P.U.: Mečiar není Slovensko a bylo nás 75 procent voličů (včetně těch, kteří nepřišli k volbám), kteří jsme mu hlas v posledních parlamentních volbách nedali. Z radosti nad tím, že se Československo nestalo Bosnou, bychom neměli přivírat oči před tím, že rozpad našeho státu je políček integrující se Evropě a že poškodil ekonomicky i kulturně, obyvatelstvo obou republik. Za státní porážku nenesou odpovědnost jen slovenští nacionalisté a populisté, nýbrž - především od léta 1992 - česká pragmatická pravice, která chtěla amputovat nemocnou levou nohu. Dva a půl roku samostatného Slovenska ukázaly, že ta noha ani nemocná nebyla.

J.K., Mikulov: Nejsou podle vás současné problémy ve zdravotnictví, školství a dopravě hlavně důsledkem celkové špatné ekonomické reformy?

P.U.: Jsou. Neexistují totiž žádné dvě cesty, kapitalistická nebo socialistická. Tržní ekonomika nabízí velké množství cest, a Klaus nemluví pravdu, když to popírá. Právě v rámci tržní ekonomiky je možno zaručit, aby zdravotnictví, školství, veřejná doprava, ale i kultura a sociální zabezpečení byly na úrovni civilizované společnosti konce dvacátého století.

M.S., Praha 4: Co pokládáte za potřebné pro zlepšení česko-slovenských vztahů v současnosti?

P.U.: Dialog mezi vládami, hospodářskou spoluprací a stálou kulturní výměnou. Kam jedete na dovolenou? A proč ne na Slovensko? Čechy tam mají opravdu rádi.

V.Č., Praha 8: Dnes máte možnost vidět bývalou společnou republiku pohledem Slováka a máte jiný pohled na převládání Slovenska v roce 1918, 45 a 48, kdy jsme jim vnutili svou vůli bez ptaní, jen za pomoci pár kolaborantů, jako se to stalo i nám. Divíte se Slovákům, že nechtějí mít žádného poručníka?

P.U.: Slovákům se nedivím, divím se vám, že v záměru konstituovat občanskou společnost bez ohledu na národnosti a dokonce napříč dosavadními státními útvary vidíte možné další poručnickování. Slováci byli

v minulosti mentorováni tou měrou, jakou československá společnost nebyla demokratická. Slovenské Čechoslováky z první republiky bych kolaboranty nenazýval, myslím, že jim šlo již tehdy o to, o co jde dnes celé Evropě.

I.S., Stará Boleslav: Jaký je váš názor na současný trend kádrování a kastování lidí podle toho, kolik mají peněz a majetku, v současnosti s jejich velmi častým protizákonným získáním?

P.U.: Kastování lidí podle majetku patří k tržní ekonomice. K právnímu státu zase patří, aby byl potrestán ten, kdo něco ukradl, zdefraudoval apod. Chyba je, že to druhé nám zatím často chybí. Více mě trápí jiné kastování a kádrování, ne podle spáchaných trestných činů, nýbrž podle prohřešků a morálních vin minulosti, nebo podle pochybných záznamů StB.

J.L., Kladno: Byl jste před listopadem 1989 vězněn. Myslíte si, že svazky vězeňské vnitřní ochrany - StB jsou věrohodné, co se týká informátorů?

P.U.: Nejsou, jako žádné svazky tohoto druhu. Z těch mých někdo po listopadu vytrhal listy s nejzajímavějšími výpověďmi. To, co jsem sám o sobě četl a co bylo záznamem výpovědi informátorů, se značně lišilo od skutečnosti, jak jsem ji na Mirově prožil.

R.V., Praha 10: Myslíte si, že legislativní chaos téměř ve všech odvětvích naší současnosti je záměr, nebo neschopnost lidí, kteří o tomto rozhodují?

P.U.: Především neschopnost, ovšem pokud jde o takové zákony, jako je konflikt zájmů, ale i další ekonomické zákony, obávám se, že to je záměr lidí, kteří sledují své osobní finanční cíle.

M.H., Třebíč: Co si myslíte o roli Zifčáka-Růžičky, alias mrtvého studenta z Národní třídy a jeho odsouzení do vězení?

P.U.: Zifčák byl odsouzen podle práva

platného v době, kdy trestný čin spáchal, a výše trestu mě uspokojila. Jeho role mrtvého studenta a role StB při rozšíření nepravdivé informace o údajném Martinu Šmídovi nebyla objasněna, a to ani parlamentní komisí.

J.H., Praha-západ: Jste stále členem IV. internacionály?

P.U.: Ne, už čtyři roky ne. Předtím jsem byl individuálním členem od roku 1984, kdy jsem se vrátil z vězení a kdy lidé ze IV. internacionály velmi pomáhali Chartě a dalším skupinám. Svých názorů jsem se nezrekl. Nikdy však nebyly extremistické, s některými utopiemi minulosti jsem se musel rozloučit, ideologie vůbec není pro mne tak důležitá jako třeba v šedesátých a sedmdesátých letech.

J.K., Ostrava: Proč se po revoluci narušily vztahy mezi disidenty? Vy sám jste se s některým z nich soudil, na dalšího z nich - Devátého - jste podal trestní oznámení.

P.U.: Soudil jsem se pro článek, podle něhož jsem se měl jako bývalý člen KSČ podílet na represích. Člen strany jsem nebyl a represe byrokratické diktatury zasáhly naopak mne, mimo jiné devíti lety věznění. Nemohu za to, že pomluva vycházela od jiného bývalého politického vězně. Také jsem se musel veřejně ozvat, když mne úřad Stanislava Devátého, který je mým dlouholetým kamarádem a ví, že nejsem extremist, za extremistu označil. Narušení vztahů mezi disidenty je důsledkem plurality, nové svobody a také toho, že společný nepřítel - stalinismus - odešel, doufám definitivně, ze scény.

R.Z., Český Krumlov: Jste zklamán z polistopadového vývoje? Nestýská se vám po politice?

P.U.: Ano, ano.

J.M., Plzeň: Co říkáte snahám prodloužit platnost lustračního zákona?

P.U.: Jsem zásadně proti.

Kancelář prezidenta republiky
Tajemnice prezidenta republiky

V Praze, 15. června 1995

Vážený pane předsedo,

dovoluji mi, prosím, abych se Vám omluvila za zpoždění, se kterým reagujeme na Vaš list z února letošního roku. Bylo způsobeno velkým množstvím dopisů s nejrůznějšími prosbami, žádostmi, pozváním a dalšími jinými záležitostmi, se kterými se na pana prezidenta obrací desítky a stovky lidí denně. Není v jeho silách ani časových možnostech reagovat na všechny osobně. Vytváření korespondence a informování o ní pana prezidenta není zdaleka jediným našim úkolem. Dnešní jich řešíme velice mnoho, a nejenže jich neubývá, ale spíše naopak.

Pan prezident si velice váží práce, kterou české kultuře věnují české kulturní a vzdělávací spolky a skupiny v zahraničí. Dvacet let existence Nového českého divadla je nepochybně výrazem a svědkem toho, jak silný a vřelý vztah Česko mají ke své kultuře. Výčet titulů, které za ta léta divadlo uvedlo je překvapivě současný a nejedno české státní divadlo by ho mohlo torontským kolegům závidět. Pan prezident je poštěn zvlášť skutečností, že v retrospektivním dramaturgickém plánu nalezl i název své hry Pokoutník.

Vážený přítelé, pan prezident je bohužel od ledna velkým časem na cestách nebo je zcela zatížen politickými jednáními. Od listopadového převratu v roce 1989 uběhlo sice zdánlivě dlouhých pět let, ty ovšem zatím nestačily k tomu, aby život českého politika mohl plýnout v poklidném tempu. Velmi proto, že pochopíte proč nemůže pan prezident odpovědět vlastní rukou. Přijímte prosím jeho srdečné pozdravy i se zpožděním.

Vše dobré v dalších desítkách let práce pro české divadlo přeje

Anna Freimanová

Czechoslovak Association of Canada
Mr. Milos Suchma
740 Spadina Ave., Toronto, Ontario
Canada M5S 2J2

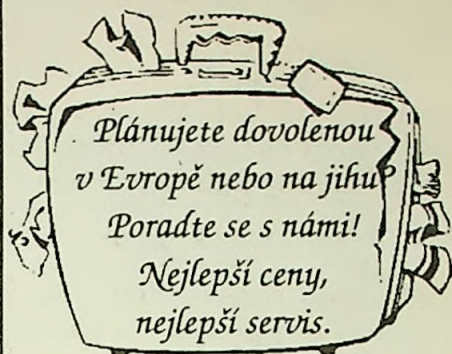
11900 Praha 10, Česká republika
tel. (02) 3337 3606, fax (02) 3337 3500

Dopis z kanceláře prezidenta Novému divadlu při příležitosti 25. výročí trvání.

SLOVAKOTOUR INC.
INTERNATIONAL BUSINESS TRAVEL CENTRE

AIR CANADA Lufthansa KLM swire CSA

Travel with us!

BEST DIRECT CONNECTIONS:
PRAGUE - CANADA

• INCENTIVE GROUPS • SPA HOLIDAYS
• HOTELS, CAR-RENTALS

INTERNATIONAL BUSINESS CENTER
DIVISION OF SLOVAKOTOUR
TORONTO

644 Queen St. West, Toronto, Ont. M6J 1E4
Tel.: (416) 504-5657, (416) 504-9095
Fax: (416) 867-8657

VANCOUVER

Tel: (604) 433-5112 Fax: (604) 433-4102

The oldest, the biggest and
the best travel company specializing in
Czech & Slovak Republics and beyond...

Letový řád ČSA

Spojení z Toronto přímo do Prahy

Vždy v sobotu - linka OK 103

Toronto odlet: sobota 17:55

Praha přilet: neděle 08:15

Spojení z Toronto do Prahy

přes Montreal - každý čtvrtek

linka OK 101

Toronto odlet: čtvrtek 18:30

Montreal odlet: čtvrtek 20:10

Praha přilet: pátek 09:50

Spojení z Prahy přímo do Toronto

Vždy v sobotu, linka OK 102

Praha odlet: sobota 13:25

Toronto přilet: sobota 16:25

Spojení z Prahy do Toronto

přes Montreal - každý čtvrtek,

linka OK 100

Praha odlet: čtvrtek 12:00

Montreal přilet: čtvrtek 15:05

Toronto přilet: čtvrtek 17:10

LETENKY LZE DOSTAT
V CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍCH

ČSA, 401 Bay St., Suite 1510,

Toronto, Ont. M5H 2Y4

Tel.: (416) 363-3174-6,

Fax: (416) 363-0239

ČSA, 2020 University,

Montreal, Que. H3A 2A5.

Tel: (514) 844-4200.

Fotbalisté Slavie v Poháru UEFA

Praha-zn-Nejen Sparta coby mistr a Hradec Králové jako vítěz poháru, ale nakonec i Slavia jako druhý tým tabulky se objeví v osudí evropských pohárových soutěží a bude tudíž na podzim společně se Spartou startovat v Poháru UEFA. Komise UEFA pro naléhavé a mimořádné záležitosti po jednání, které se protáhlo na dva dny, přikla české kopané i druhé účastnické místo v bronzové evropské trofeji.

Poháry:

V letošním ročníku nestartuje ani jedno české nebo slovenské mužstvo v PVEZ. V PVP má Hradec za soupeře lichtenštejnský Vaduz a Inter Bratislava maltskou La Vallettu. Obě mužstva hrají nejprve venku. Poněkud hůře to vypadá v Poháru UEFA: Sparta-Galatasaray Istanbul, Gratz-Slavia, Slovan-Osijek (Chorvatsko), FC Košice-Ujpest.

Zidek do NBA

Toronto-lidové noviny-Český basketbalista Jiří Zidek bude hrát v příští sezóně NBA v barvách klubu Charlotte Hornets. Rozhodlo o tom hned první kolo draftu, který se uskutečnil v hale Skydome v Torontu. Zidek, který v uplynulé sezóně s týmem Kalifornské univerzity UCLA vyhrál vysokoškolský šampionát, byl draftován jako číslo 22 a mezi pivoty se umístil jako třetí. Dvaadvacetiletý odchovanec pražské Sparty a 2,13 vysoký syn bývalého reprezentanta bude prvním českým hráčem v nejprestižnější klubové soutěži basketbalistů.

Reichel se zřejmě stal nejlépe placeným hokejistou v Evropě

Frankfurt nad Mohanemln/tob-Český hokejista Robert Reichel bude příští tři sezóny oblékat dres účastníka nejvyšší německé soutěže Die Lowen Frankfurt. Bývalý útočník Litvínova, který posledních pět let hájil barvy Calgary Flames v zámožné NHL, stvrdil poněkud překvapivý přestup včera ve Frankfurtu nad Mohanem podpisem smlouvy. Robert Reichel se tím zřejmě stal nejlépe placeným hokejistou nejen v Německu, ale dost možná i v celé Evropě. Vedení Lvů začátkem léta hovořilo o 400 000 tisících markách ročně, ale vzhledem k tomu, že čtyřadvacetiletý hráč odmítl v Calgary tříletý kontrakt na osm milionů dolarů, předpokládá se, že jeho příjem bude mnohem vyšší. V posledních dvou sezónách mu Flames platily 700 000 dolarů. Jsem opravdu velmi rád, že budu moci hrát pro frankfurtské publikum, prohlásil Reichel na tiskové konferenci a dodal, že to byli právě fanoušci klubu, kteří v mnohém ovlivnili jeho rozhodnutí. Křídelní útočník už totiž na přelomu loňského a letošního roku během pracovního sporu v NHL v dresu s řvoucím lvem v jedenácti zápasech nastoupil. Vstřelil v nich 20 branek a na dalších 24 přihrál. Diváci z něj byli nadšení a tři stovky fanoušků ho pak letěly povzbudit i do Calgary. Nebyl jsem na ledě tak často, jak bych si přál. Trenér King se snažil změnit můj způsob hry, proto jsem volil odchod do Evropy, vysvětlil Reichel. Ještě než 1. srpna nastoupí ve Frankfurtu do přípravy, čeká ho v pátek v Litvínově utkání hvězd a o den později svatba s dlouholetou přítelkyní Karin. V ligové soutěži bude hrát proti svému mladšímu bratrovi Martinovi, který má německé občanství a nastupuje za Star Bulls Rosenheim i za reprezentaci. Pokud by se v ní udržel a český trenér Luděk Bukač by do národního mužstva povolal Roberta, mohlo by dojít ke kurióznímu bratrskému souboji na mezinárodní úrovni. Reichel je součástí obrovských letních nákupů Frankfurtu. Klub má pro letošek na německé poměry obrovský rozpočet devět milionů marek. Proto si mohl dovolit koupit mj. reprezentačního brankáře Seligera a ruského obránce Šenděleva z Rosenheimu. Mezi posilami jsou i dva hokejisté českého původu Petr Kopta (Schwenningen) a syn bývalého obránce Toronta Vítězslava Duriše Martin, který hrával v Kanadě juniorskou ligu.

Draft NHL v Edmontonu

Ačkoliv letošní draft byl stanoven do Winnipegu, konal se nakonec v Edmontonu. Mužstvo Winnipeg Jets a obyvatelé města mohou být nakonec rádi, že tým přežil letošní léto, i když změna draftu znamenala ekonomickou ztrátu pro město i provincii není to taková ztráta jakou utrpěl Quebec, když se jeho Nordiques odstěhovali do Denveru. Edmonton, který procházel podobnou krizí před rokem nakonec na poslední chvíli přispěchal na pomoc v okamžiku, kdy se zdálo, že mužstvo Winnipeg Jets se bude stěhovat do Minnesoty. Dobře připravený Edmonton nakonec uvítal zástupce týmů i mladé adepty hokejové profese v NHL s největší důstojností. Jako první tým při letošním draftu přišel na řadu tým ottawských Senátorů a jeho prezident Randy Sexton zvolil detroitského obránce Bryana Berarda. Zajímavostí letošního draftu bylo, že první tři draftovaní hráči byli obránci. Podle národnosti se jednalo v prvním kole o šestnáct Kanadčanů, dva Čechy-Radka Dvořáka, který by měl hrát za Floridu a Petra Sýkora, jehož draftoval vítěz Stanley Cupu New Jersey Devils, následující Finové a dva Rusové. O Evropany byl v prvním kole poměrně malý zájem a například Petr Sýkora byl draftován až v závěru prvního kola, což překvapilo hokejové odborníky. Důvodem je hlavně menší přizpůsobivost Evropanů v severní Americe. U Sýkory a Dvořáka to byla pak také jejich zranění, která utrpěla během loňské sezóny. Výjimkou jsou hráči, kteří zde hrají juniorskou nebo jinou profesionální soutěž jako je tototská naděje Zdeněk Nedvěd v Sudbury nebo Petr Sýkora v Detroitu.

Draft českých a slovenských hráčů:

1. kolo: 10. Florida: Radek Dvořák, 18. New Jersey: Petr Sýkora.
2. kolo: 28. NY Islanders Jan Hlaváč
3. kolo: 57. Edmonton: Z. Lukáš, 60. Montreal: Miroslav Guren, 63. Dallas: Petr Buzek
4. kolo: 97. Chicago: Pavel Kříž, 100. Philadelphia Radovan Somik, 101 St. Louis: Michal Handzus
5. kolo: 106. NY Islanders: Vladimír Orsagh, 109 Edmonton Jan Snopek, 111 Buffalo: Marian Menhart, 130 San Jose: Michal Bros.
6. kolo: 131 Ottawa: David Hruška, 143 NY Rangers: Peter Slamiar, 152 Philadelphia: Martin Spahnel,
7. kolo: 161. Edmonton: Martin Cerven, 168. San Jose: Robert Jindřich, 171. Toronto: Marek Melenovský, 178 Philadelphia: Martin Streit
8. kolo: 191 Hartford: Milan Kostolny, 192. Florida: Filip Kuba,
9. kolo: 209. St. Louis: Libor Zábranský.

Hašek opět nejlepším brankářem

NHL award:

Hartova cena (nejplatnější hráč): Eric Lindros-Philadelphia.
Norrisova cena (nejlepší obránce): Paul Coffey-Detroit
Vezinova cena (nejlepší brankář): Dominik Hašek-Buffalo.
Calderova cena (nejlepší nováček): Peter Forsberg-Quebec.
Lady Byng (sportovní džentlmenství): Ron Francis-Pittsburgh
Selke Trophy (obránný útočník): Ron Francis-Pittsburgh.
Adamsova cena (nejlepší trenér): Marc Crawford-Quebec.
Mastertonova cena (oddanost hře): Pat LaFontaine-Buffalo.
All-Stars:
Hašek (Buffalo)-Coffey (Detroit), Chelios (Chicago)-Jágr (Pittsburgh), Lindros (Philadelphia), LeClair (Philadelphia).
II. All Stars:
Belfour (Chicago)-Bourque (Boston), Murphy (Pittsburgh), Fleury (Calgary), Zamnov (Winnipeg), Tkachuk (Winnipeg).
Zajímavostí je, že mezi odměněnými není ani jeden člen týmu, který získal Stanley Cup.

ŠTAFETA 68 PUBLISHERS Vychází Hellerův román Zavíráme!

Praha-mfd-Nejnovejší román amerického spisovatele Josepha Hellera nazvaný Zavíráme!, jenž je pokračováním autorova bestselleru Hlava XXII, vydává v těchto dnech nakladatelství BB art v překladu Miroslava Jindry. Čtenáři se tak opět mohou setkat s kapitánem Yossarianem, tentokrát ovšem jako s „Američanem střední vrstvy, který má problémy udržet manželství a nechce se mu platit daně.“ Dílo u nás vychází v nákladu 30 tisíc výtisků a bude stát 159 korun.

„Nový, více než pětisetstránkový román není tak veselý jako Hlava XXII a při překládání byl velkým oříškem,“ říká Jindra. Ve Spojených státech vyšel text loni na podzim a umístil se zde na osmé příčce žebříčku nejprodávanějších knih.

Joseph Heller se narodil v roce 1923 v Brooklynu. Jeho první román, Hlava XXII, je proslulou protiválečnou satirou, na níž pracoval osm let. Dalšími Hellerovými romány jsou romány Neco se stalo, Gold za všechny peníze a Bůh ví, všechny vyšly také v českém překladu.

Rumlový dialogy s mocí

Publicista Jiří Ruml, který počátkem července oslaví své sedmdesátiny, vydává v nakladatelství Fortuna výbor ze svých reportáží a fejetonů pod názvem Dialogy s mocí.

Praha-lidové noviny/ap-Souboj je sestaven z prací ze sedmdesátých a osmdesátých let: Je mezi nimi mj. známý Rumlův Otevřený dopis prezidentu Husákovi, reportážní zápisky ze zatýkání, domovních prohlídek i pobytu ve vězení, úvahy o situaci v časech normalizace, Zpráva o pohřbu profesora Patočky aj. Významnou část svazku tvoří texty ze samizdatových Lidových novin a také dnes už rovněž proslulá Reportáž psaná na obrátce. Knížku doprovází předmluva Václava Havla a výtečné karikatury a reprodukce obrazů malíře Jana Kristoforho.

Kryliás a Odyssea

Mnichov-lidové noviny-Kryliás a Odyssea, sbírka veršů Karla Kryla (1944-1994) z cest po světě i z mnichovského domova, vyšla v Německu péčí Nadace Karla Kryla a básnickovy vdovy Marlen. Výbor z let 1981-1988 připravil ještě za svého života sám tvůrce, předmluvou jej opatřil Ivan Binar. Knihu vydanou v malém nákladu a exkluzivním provedení ilustroval mnichovský výtvarník slovenského původu Eugen Sopko.

CZECHOSLOVAKIA

Pomozte tělesně postiženým v ČSFR
Známky z dopisů a pohledy z celého světa posilejte na adresu:
Magda Nováková
Masarykova 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově
Penzión Běla
Běla Dvořáková,
Latrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337-4764

CLASSIFIED

Čtete
Český zahraniční
časopis

POLYGON
reportér **Západ**

POLYGON (Západ)
Box 9021
OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě

šéfredaktor
Miloš Suchma
tel.: (613) 824-7439
fax: (613) 834-8757

Pomoc českým sirotkům v Chorvatsku

Pokud máte zájem o sponzorování některého z českých sirotků z oblasti chorvatského Daruvaru, obraťte se telefonicky na Tomáše Heřmana.
Tel.: (416) 234-0834.

TATRY FLORA

Chcete darovat
kytičku kvetov
svojim najbližším
na Slovensku?

Volajte: (905) 821-7822!
Zariadime!

FINANCIAL CONTROLLER

Good working knowledge of the Czech Language

We are a rapidly growing distribution company.
We seek a self-motivated pro-active Controller for our Prague Office.
• CA or CMA/CGA or equivalent
• Excellent computer skills
• Hands-on team player
Your role in supporting the rapid company growth will involve responsibility for
• all accounting functions
• internal controls
You will report directly to the President and will have opportunity for advancement

Contact Omega Optix
Phone (416) 861-1311. Fax: (416) 861-9209.

Toto číslo bylo dáno do tiskárny ve čtvrtek
20. července 1995 v 6:06